

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 26 lipca 2016 r.

Poz. 3734

UCHWAŁA NR VII/44/2016 RADY MIEJSKIEJ W OLSZYNIE

z dnia 4 lipca 2016 r.

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Olszyna.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 446) oraz art. 8 ust. 1 i art. 11 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015r. poz.1777) Rada Miejska w Olszynie uchwala co następuje:

§ 1. Wyznacza się obszar zdegradowany Gminy Olszyna, w granicach określonych w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wyznacza się obszar rewitalizacji Gminy Olszyna, w granicach określonych w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

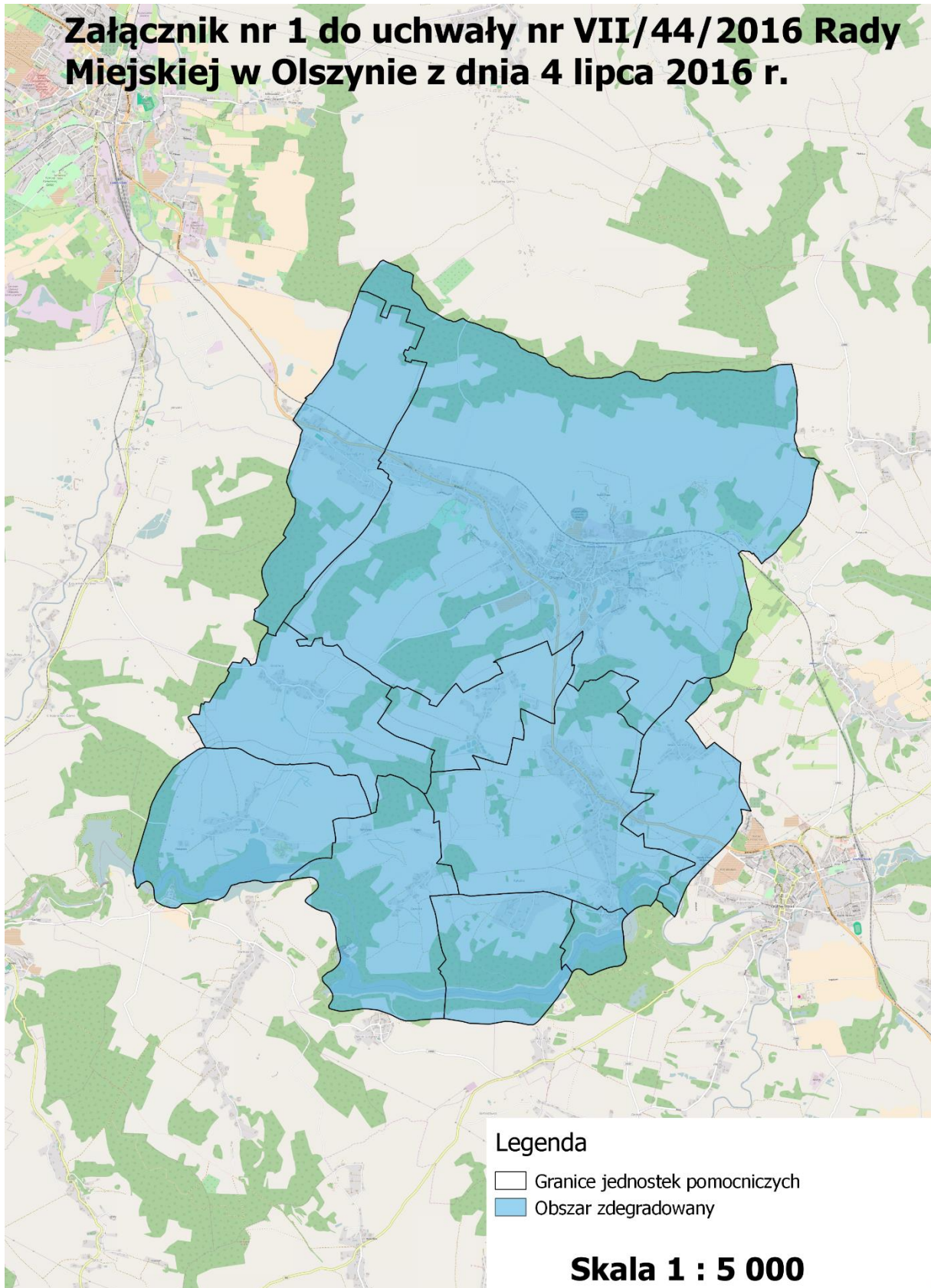
§ 3. Potwierdzenie spełniania przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia określa "DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH GMINY OLSZYNA WRAZ ZE WSKAZANIEM OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI" stanowiąca załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

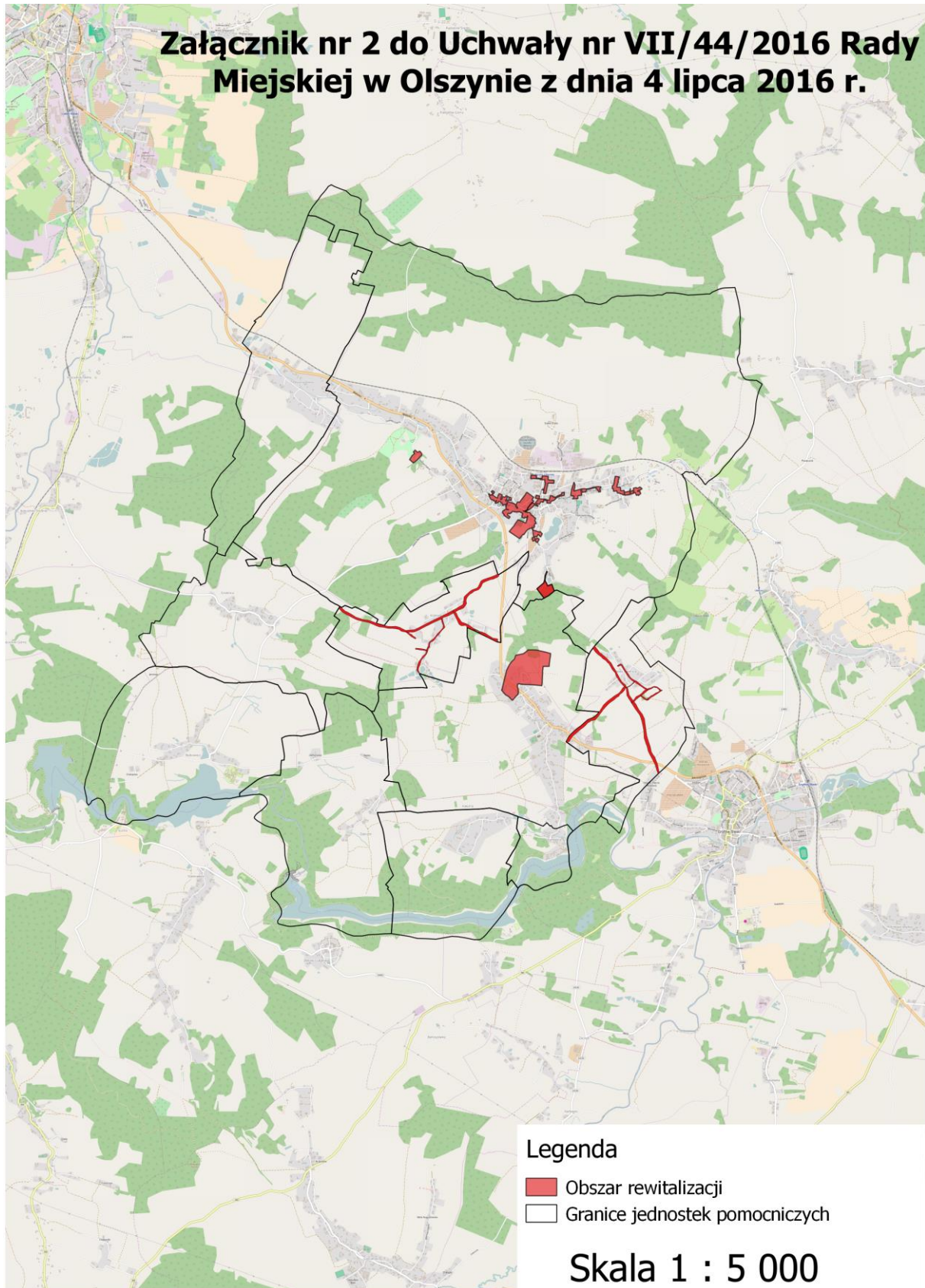
§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Olszyny.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej:
W. Wypych

Załącznik nr 1 do uchwały nr VII/44/2016 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 4 lipca 2016 r.

Załącznik nr 3

do Uchwały Nr VII/44/2016

Rady Miejskiej w Olszynie

z dnia 4 lipca 2016 r.

DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH Gminy Olszyna wraz ze wskazaniem OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

OLSZYNA 2016

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Energetycznego Sp. z o.o.

Biuro:

ul. Krakowska 11

43-190 Mikołów

Tel/fax: 32 326 78 16

e-mail: biuro@ekocde.pl

Zespół autorów:

Klaudia Moroń

Michał Mroskowiak

Wojciech Płachetka

Agnieszka Skrabut

Aleksandra Szlachta

Martyna Gajda

Kierownik projektu:

Agnieszka Kopańska

Spis treści

Wstęp	4
1. Zastosowana metodyka.....	5
2. Charakterystyka obecnej sytuacji Gminy Olszyna	8
2.1. Lokalizacja Gminy Olszyna.....	8
2.2. Strefa społeczna	9
2.2.1. Demografia	11
2.2.2. Pomoc społeczna	12
2.2.3. Aktywność społeczna mieszkańców	15
2.2.4. Dostęp do kultury i edukacji.....	17
2.3. Strefa gospodarcza	23
2.4. Strefa środowiskowa	26
2.5. Strefa przestrzenno-funkcjonalna	28
2.6. Strefa techniczna	34
3. Diagnoza zjawisk społecznych	36
4. Diagnoza zjawisk gospodarczo-środowiskowo-przestrzenno-technicznych	37
5. Identyfikacja obszarów zdegradowanych wraz z uzasadnieniem	38
6. Wskazanie obszaru rewitalizacji	40
7. Spis rysunków	50
8. Spis tabel	51

Wstęp

Procesy rozwoju jednostek samorządu terytorialnego, społeczne, gospodarcze, czy funkcjonalne toczą się zwykle na określonym i ograniczonym przestrzennie obszarze. Człowiek dostosowując otoczenie do swoich potrzeb bardzo często głęboko w nie ingeruje, co przyczynia się do powstawania obszarów silnie zurbanizowanych. Z perspektywy czasu stwierdzić można, że wiele polskich gmin rozwinęło się w sposób chaotyczny i przypadkowy, czego konsekwencją stały się wysokie koszty społeczne i ekonomiczne związane z ich funkcjonowaniem. Taki stan nieuchronnie wymusza wykorzystanie i przekształcenie terenów już w pewien sposób zagospodarowanych. Jednym z działań pobudzających korzystne zmiany na danym obszarze gminy jest rewitalizacja. Natomiast, aby móc w sposób efektywny prowadzić działania rewitalizacyjne, szczególnie istotne jest rzetelne i trafne zidentyfikowanie obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w gminie.

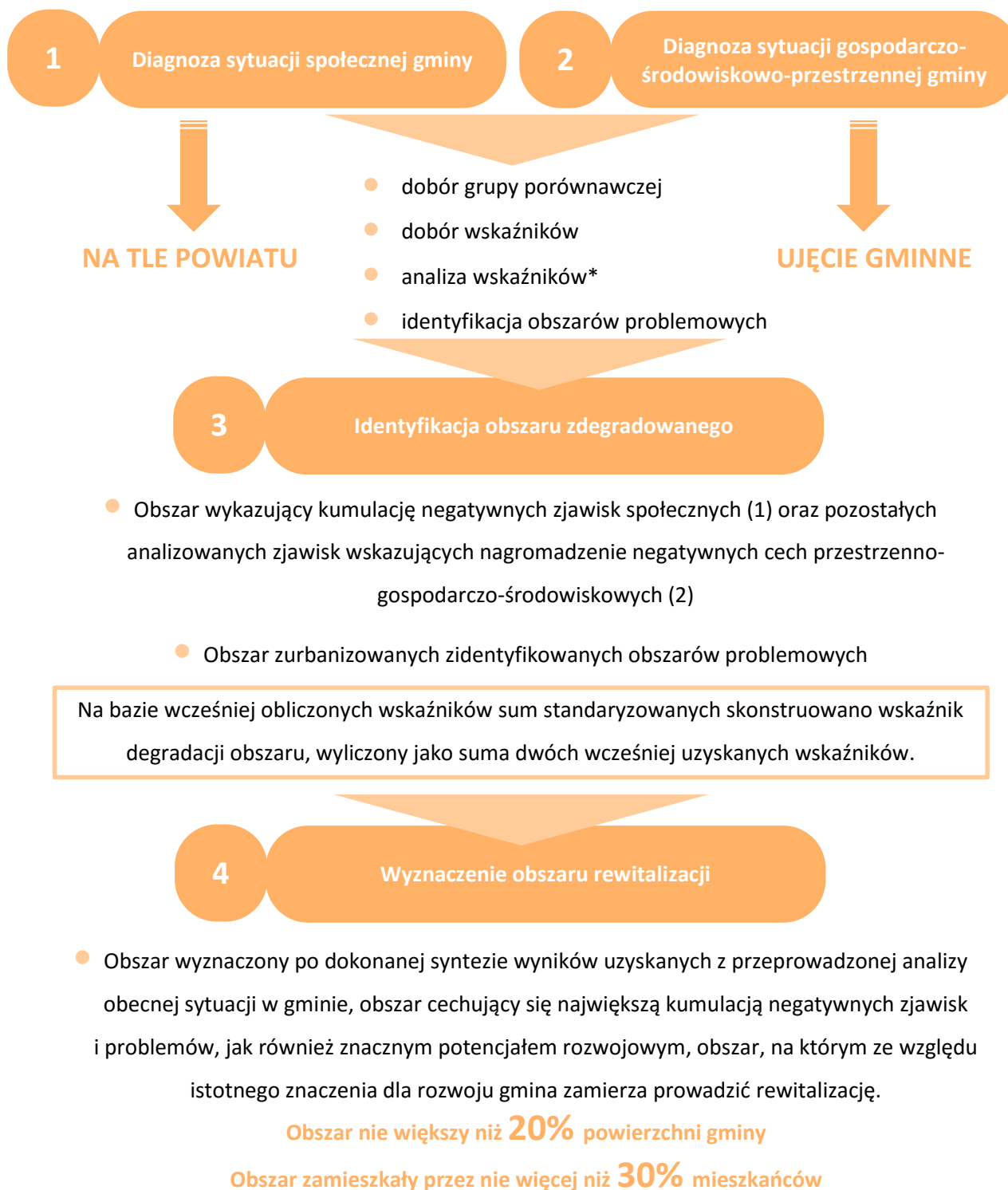
Celem sporządzonej Diagnozy zjawisk społeczno-techniczno-funkcjonalnych Gminy Olszyna wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji jest zainicjowanie działań związanych z rewitalizacją gminy prowadzonych zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. 2015 poz. 1777).

Przeprowadzona za pomocą zobjektywizowanych metod i wskaźników Diagnoza, wskazała te obszary Gminy Olszyna, które charakteryzują się szczególnie intensywną koncentracją szeregu niekorzystnych zjawisk, ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk społecznych. Analiza zagadnień społecznych oraz w drugiej kolejności gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i techniczno-budowlanych pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń oraz wskazać obszary o największej koncentracji zjawisk kryzysowych, a w konsekwencji wyznaczyć obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji. Diagnoza przeprowadzona została w oparciu o wiarygodne dane ilościowe oraz jakościowe pozyskane w odniesieniu do roku 2015 z:

- Urzędu Miejskiego w Olszynie;
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszynie;
- Komendy Powiatowej Policji w Lubaniu;
- Straży Miejskiej w Olszynie;
- Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu;
- Głównego Urzędu Statystycznego.

1. Zastosowana metodyka

Biorąc pod uwagę, że rewitalizacja ma w pierwszej kolejności służyć poprawie jakości życia mieszkańców uznano, że kwestie społeczne mają kluczowe i nadrzędne znaczenie dla wyznaczania obszarów zdegradowanych. W celu dokonania rzetelnej oraz miarodajnej oceny zjawisk społecznych na terenie Gminy Olszyna zastosowano analizę porównawczą na zbiorze gmin powiatu lubańskiego. Przyjęta metodyka pozwoliła na identyfikację zakresu zjawisk kryzysowych w sferze społecznej gminy Olszyna oraz wskazanie ich nasilenia w porównaniu do sytuacji lokalnej.

*Ocenę skali koncentracji problemów oparto na wskaźniku syntetycznym, odzwierciedlającym problemy: społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne gminy. Wskaźnik syntetyczny stanowi sumę wskaźników cząstkowych, pogrupowanych w dwie podgrupy, przedstawione w Tabeli 1. W przypadku oceny sytuacji gospodarczej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej oprócz mierzalnych wskaźników posłużono się danymi punktowymi, zaprezentowanymi w formie graficznej z uwzględnieniem lokalizacji.

Tabela 1: Wskaźniki cząstkowe diagnozy obszarów problemowych – stan na rok 2014

(źródło: opracowania CDE Sp. z o.o.)

Grupa	Lp.	Wskaźnik cząstkowy/ zjawiska punktowe według lokalizacji
Sfera społeczna	1.1.	• Gęstość zaludnienia
	1.2.	• Liczba przydzielonych świadczeń rodzinnych na 100 mieszkańców
	1.3.	• Liczba mieszkań socjalnych przypadająca na 1 000 mieszkańców
	1.4.	• Liczba organizacji społecznych przypadająca na 1 000 mieszkańców
	1.5.	• Frekwencja wyborcza [%]
	1.6.	• Liczba placówek kulturalnych przypadająca na 1 000 mieszkańców
	1.7.	• Wydatki na domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby na 1 mieszkańca
	1.8.	• Czytelnicy bibliotek na 1 000 mieszkańców
	1.9.	• Liczba placówek oświatowych przypadająca na 1 000 mieszkańców
	1.10.	• Liczba komputerów przypadająca na 100 uczniów
	1.11.	• Liczba klubów sportowych przypadająca na 1 000 mieszkańców
Sfera gospodarcza	2.1.	• Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na 100 mieszkańców
	2.2.	• Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	2.3.	• Liczba zabytków wpisanych do gminnego rejestru zabytków na 1 km ²
	2.4.	• Liczba zdarzeń drogowych przypadająca na 100 mieszkańców
Sfera techniczna	2.5.	• Liczba obiektów pokrytych azbestem na 1 km ²
	2.6.	• Długość sieci wodociągowej na 1 km ²
	2.7.	• Długość sieci kanalizacyjnej na 1 km ²
Sfera środowiskowa		• Obszary przekroczeń poziomów dopuszczalnych benzo(a)pirenu
		• Obszary przekroczeń poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10

Pierwszym etapem budowy wskaźnika syntetycznego jest normalizacja zmiennych w celu sprowadzenia ich do porównywalnej skali, czyli skali niemianowanej, nie związanej z jednostką miary. Jest to zabieg konieczny z punktu widzenia poprawności obliczeń, dzięki niemu różne rozpiętości zmiennych nie nadają sztucznej wagi, czynnikom przyjmującym wartość z wyższych przedziałów. W trakcie normalizacji zmiennych przekształcono również destymulanty w stymulanty. Jako stymulanty, na potrzeby wskazania obszarów zdegradowanych, przyjęte zostały zmienne, których wyższa wartość występowała w obszarach kwalifikujących się jako obszary zdegradowane (np. liczba przydzielonych świadczeń rodzinnych na 100 mieszkańców). Destymulantami były natomiast zmienne, których niższa wartość oznaczała bardziej problemowy obszar (np. liczba organizacji społecznych przypadająca na 1 000 mieszkańców). Obliczeń dokonano wg następujących wzorów:

The diagram consists of two orange rounded rectangular boxes at the top. The left box contains the text 'Dla STYMULANT' and has a large orange arrow pointing downwards to the formula $Z_{ij} = \frac{x_{ij} - \min_{i\{x_{ij}\}}}{\max_{i\{x_{ij}\}} - \min_{i\{x_{ij}\}}$. The right box contains the text 'Dla DESTYMULANT' and has a large orange arrow pointing downwards to the formula $Z_{ij} = \frac{\max_{i\{x_{ij}\}} - x_{ij}}{\max_{i\{x_{ij}\}} - \min_{i\{x_{ij}\}}$.

gdzie: x_{ij} – to wartość i-tego obszaru (np. sołectwo) dla j-tej zmiennej,

Z_{ij} – to zmienna po normalizacji.

Wskaźnik syntetyczny, odzwierciedlający sytuację obszarów w poszczególnych zakresach (sfera społeczna oraz sfera gospodarczo-środowiskowo-techniczna), utworzono przy użyciu metody sum standaryzowanych. Metoda sum standaryzowanych należy do grupy metod bezwzorcowych porządkowania liniowego, zgodnego ze wzorem:

$$S_i = \sum_{j=1}^k Z_{ij}$$

gdzie: $i = 1, \dots, n$

2. Charakterystyka obecnej sytuacji Gminy Olszyna

2.1. Lokalizacja Gminy Olszyna

Olszyna jest gminą miejsko-wiejską położoną w zachodniej części województwa dolnośląskiego w powiecie lubańskim. Siedzibą gminy jest Olszyna, natomiast całość gminy obejmuje łącznie 9 sołectw: Biedrzychowice, Bożkowice, Grodnica, Kałużna, Karłowice, Krzewie Małe, Nowa Świdnica, Olszyna Dolna, Zapusta. Osią gminy jest zachodnia część Obniżenia Lubomierza, którym płynie Olszówka, lewy dopływ Kwisy. Wzdłuż niej rozciąga się zabudowa miasta Olszyna. Powierzchnia gminy to 4 712 ha (Dane GUS, 2016).

Rysunek 1: Lokalizacja Gminy Olszyna w układzie lokalnym

(Źródło: opracowanie CDE Sp. z o.o.)

Olszyna w granicach powiatu lubańskiego graniczy: od północnego zachodu z gminą Lubań, od wschodu z gminą Gryfów Śląski, od południa z Gminą Leśna. Gmina posiada liczne walory krajobrazowe oraz klimatyczne, które sprzyjają wypoczynkowi, znacząca jest także bliskość zalewu Złotnicko-Leśniańskiego. Przez gminę biegnie droga krajowa nr 30 łącząca Zgorzelec z Jelenią Górą oraz szlak kolejowy łączący Węgliniec z Jelenią Górą. Jest to gmina o charakterze rolniczo-przemysłowym, o czym świadczy duża powierzchnia zajmowana przez użytki rolne – 70,2% (Dane GUS, 2016).

2.2. Strefa społeczna

Zjawiska społeczne występujące na terenie danej jednostki administracyjnej w świetle ustawy o rewitalizacji, w kontekście opracowania gminnego programu rewitalizacji stanowią najistotniejszy czynnik diagnozy prowadzącej do wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Takie kwestie jak bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, czy słaby dostęp do edukacji, niski poziom kapitału społecznego lub uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym stanowią podstawę dla weryfikacji form kryzysu występujących w gminie, w tej właśnie sferze. Niniejsze opracowanie do weryfikacji zjawisk społecznych, przypisuje także zagadnienia z zakresu demografii. Całość zjawisk zaprezentowano w porównaniu do miejscowości wchodzących w skład powiatu lubańskiego. Celem doboru powyższej grupy gmin było dokonanie analizy porównawczej w skali lokalnej, pozwalającej rzetelnie oraz realnie ocenić stopień i zakres zjawisk problemowych występujących w sferze społecznej w Gminie Olszyna.

Identyfikacji oraz oceny zjawisk społecznych w gminach powiatu lubańskiego dokonano w oparciu o dane liczbowe dla demografii, stanu bezrobocia, wymiaru udzielanej pomocy społecznej oraz dostępu do edukacji. Wykorzystano następujące wskaźniki określające sytuację społeczną w roku 2014:

- Gęstość zaludnienia (liczba mieszkańców na km²);
- Liczba przydzielonych świadczeń rodzinnych na 100 mieszkańców;
- Liczba mieszkań socjalnych na 1 000 mieszkańców;
- Liczba organizacji społecznych przypadająca na 1 000 mieszkańców;
- Frekwencja wyborcza [%];
- Placówki kulturalne na 1 000 mieszkańców;
- Wydatki na domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby na 1 mieszkańca;
- Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców;
- Liczba placówek oświatowych na 1 000 mieszkańców;
- Komputery na 100 uczniów;
- Kluby sportowe na 1 000 mieszkańców.

Załączona tabela prezentuje zakres wskaźników ilustrujących sytuację Gminy Olszyna w sferze społecznej (Tabela 2).

Tabela 2: Wartości wskaźników określających sytuację społeczną Gminy Olszyna w roku 2014 na tle gmin powiatu lubańskiego

(Źródło: opracowanie CDE Sp. z o.o.)

Nazwa	Gęstość zaludnienia	Liczba przydzielonych świadczeń rodzinnych na 100 mieszkańców	Liczba mieszkań socjalnych na 1 000 mieszkańców	Liczba organizacji społecznych przypadająca na 1 000 mieszkańców	Frekwencja wyborcza [%]	Placówki kulturalne na 1 000 mieszkańców	Wydatki na domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby na 1 mieszkańca	Czytelnicy bibliotek na 1 000 mieszkańców	Liczba placówek oświatowych na 1 000 mieszkańców	Komputery na 100 uczniów	Kluby sportowe na 1 000 mieszkańców
Lp.	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	1.6.	1.7.	1.8.	1.9.	1.10.	1.11.
Świeradów-Zdrój	205,1	5,4	4,6	4,87	15,8	0,5	194,93	197	0,9	10,9	0,5
Olszyna	140,8	7,6	0,2	2,27	10,6	0,5	347,44	111	0,8	24,4	0,6
Leśna	99,2	8,2	1,2	3,36	13,1	0,3	74,66	60	1,2	17,7	0,7
Platerówka	34,5	6,3	0,0	1,81	11,7	1,2	344,63	309	1,2	23,6	0,6
Siekierczyn	90,8	5,8	0,0	1,76	13,2	0,4	222,34	223	1,1	19,9	0,4
Lubań (gmina miejska)	1 361,6	3,4	3,6	2,25	14,1	0,2	88,18	159	0,8	7,6	0,3
Lubań (gmina wiejska)	46,7	7,2	0,0	2,58	10,2	0,5	403,62	113	1,2	14,2	0,8

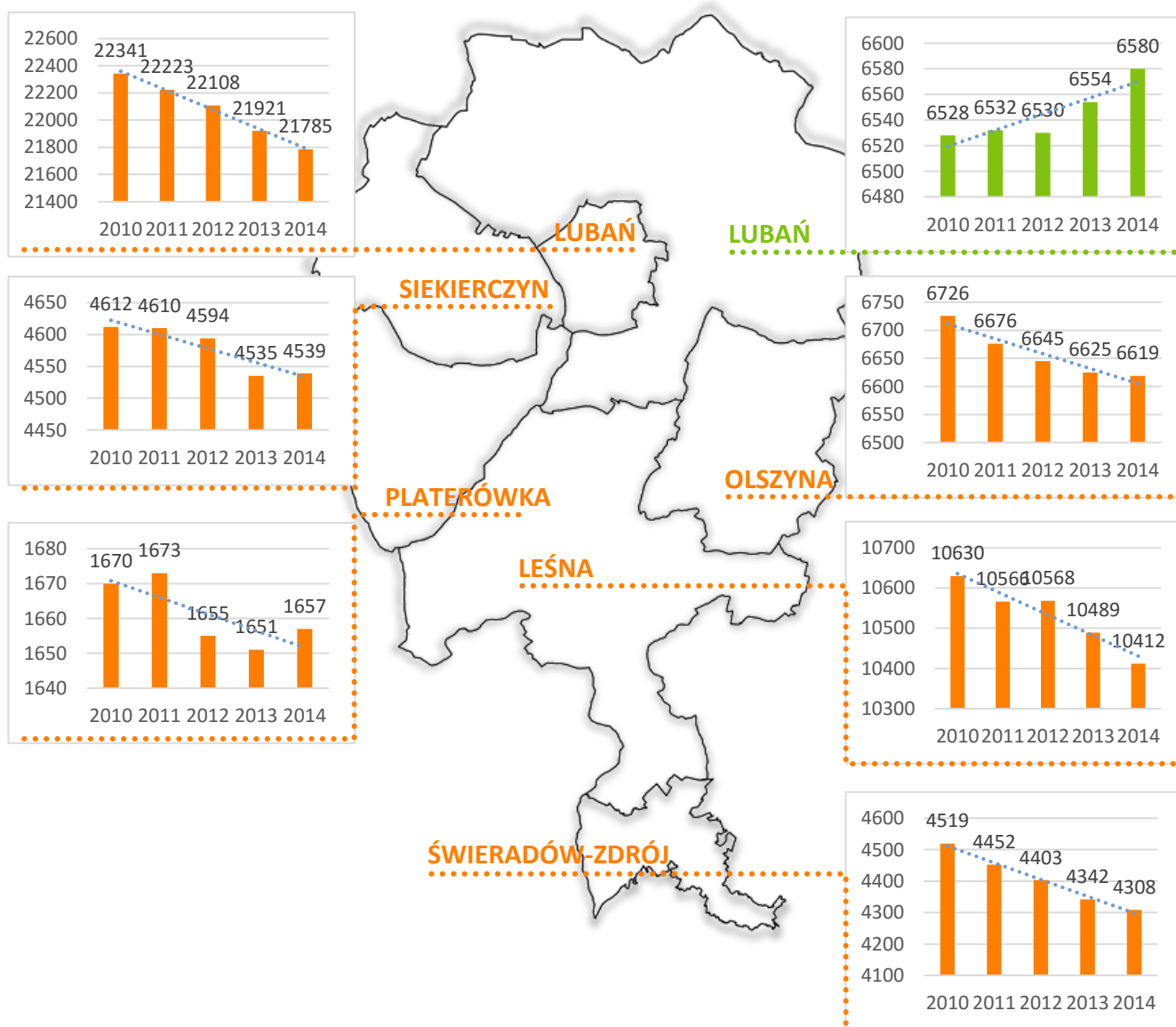
LEGENDA

	Sytuacja bardzo dobra
	Sytuacja dobra
	Sytuacja umiarkowana
	Sytuacja kryzysowa

2.2.1. Demografia

Potencjał demograficzny oraz zmiany struktury demograficznej wywierają istotny wpływ na przebieg procesów społeczno-gospodarczych danej jednostki administracyjnej. Determinują między innymi rozmiary potrzeb w zakresie infrastruktury społecznej, stopień aktywności zawodowej, a także współdecydują o przebiegu przyszłego rozwoju.

Na terenie Gminy Olszyna od roku 2010 do 2014 odnotowuje się stały spadek liczby mieszkańców. W roku 2014 na terenie gminy zameldowanych było łącznie 6 619 osób, dla porównania w roku 2010 było to 6 726 osób. Na przestrzeni ostatnich lat spadek ludności nastąpił na poziomie 1,6%. Podobna tendencja występowała w tym okresie w pozostałych częściach powiatu lubańskiego, jedynym wyjątkiem w skali lokalnej jest Lubań (gmina wiejska), co jednocześnie świadczy o potencjale całego obszaru.

Rysunek 2: Zmiany demograficzne w gminach powiatu lubańskiego w latach 2010-2014

(źródło: GUS, 2014)

Wartość gęstości zaludnienia w poszczególnych gminach powiatu lubańskiego wahała się od 34,5 do 1 361,6 mieszkańców na kilometr kwadratowy. Znaczna rozpiętość tego wskaźnika wiąże się w głównej mierze z charakterem danej jednostki administracyjnej. Lubań, w którym odnotowuje się największą wartość tego wskaźnika jest gminą wyłącznie miejską, o najmniejszym powierzchniowo obszarze. Gmina Olszyna na tle powiatu przyjmuje średnią (140,8 mieszkańców na kilometr kwadratowy), co pod względem gęstości zaludnienia plasuje ją na piątym miejscu, zakładając, iż jako sytuację optymalną przyjmuje się wyższe wartości tego wskaźnika.

2.2.2. Pomoc społeczna

Suma przydzielonych świadczeń pomocy społecznej na terenie powiatu lubańskiego w roku 2014 wynosiła 1 689. W samej Gminie Olszyna było to 287 świadczeń co stanowiło 17% ogółu wydanych decyzji. W Olszynie zasiłki rodzinne pobierało w 2014 roku 256 rodzin, zaś liczba przydzielonych dodatków mieszkaniowych wyniosła 414. Wartości poszczególnych danych dotyczących pomocy społecznej wpisujące się w zakres określający wielkość problemów społecznych w tej sferze w gminach powiatu lubańskiego prezentuje zamieszczona poniżej tabela.

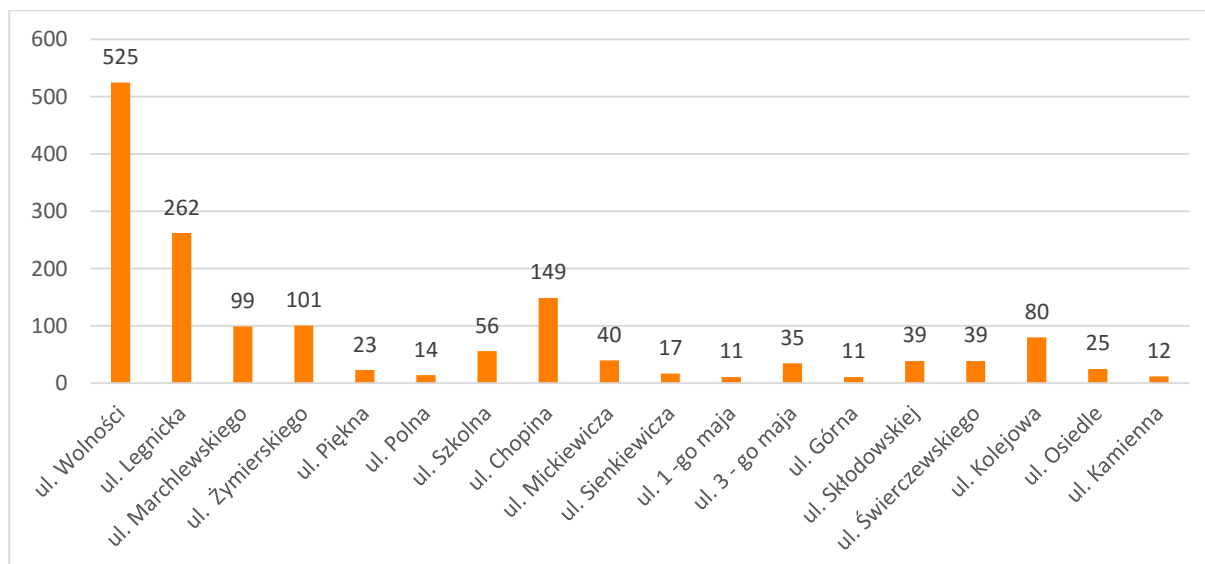
Tabela 3: Zakres oraz wielkość pomocy społecznej udzielanej w gminach powiatu lubańskiego

(źródło: GUS, 2016)

Nazwa	Liczba przydzielonych świadczeń	Liczba przydzielonych świadczeń z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	Liczba przydzielonych świadczeń rodzinnych na 100 mieszkańców	Liczba przydzielonych dodatków mieszkaniowych	Liczba przydzielonych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkań
Świeradów-Zdrój	172	3,99	125	5,44	1 054	24,47
Olszyna	287	4,34	256	7,63	414	6,25
Leśna	503	4,83	432	8,23	2 921	28,05
Platerówka	53	3,20	50	6,27	0	0,00
Siekierczyn	123	2,71	132	5,80	96	2,12
Lubań (gmina miejska)	454	2,08	393	3,43	4 204	19,30
Lubań (gmina wiejska)	97	1,47	235	7,19	10	0,15

Do głównych form wspierania rodzin w powiecie należy pomoc finansowa. Udzielana pomoc realizowana jest przede wszystkim poprzez wydawanie stałych zasiłków, zasiłków okresowych oraz zasiłków celowych, w tym opłat za schronienie. Zaprezentowane mapy (Rysunek 4 i 5) wskazują rozkład przestrzenny nasilenia powyższych zjawisk w gminie.

Najwięcej świadczeń pomocy społecznej w Gminie Olszyna wydano na obszarze miejskim gminy (1 538 świadczeń). Rysunek 3 prezentuje wykres obrazujący jak rozkładała się ich liczba w roku 2014 w podziale na poszczególne ulice. Najwięcej świadczeń przyznano mieszkańcom ul. Wolności, ul. Legnicka, ul. Chopina oraz ul. Żymierskiego.

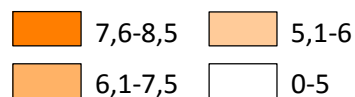
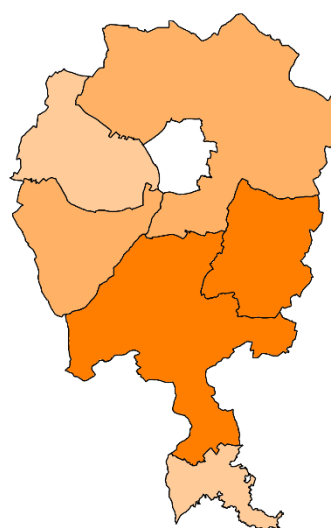

Rysunek 3: Przyznane świadczenia pomocy społecznej na terenie Gminy Olszyna w rozbiu na poszczególne ulice w roku 2014

(źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie)

Znaczną część przyznanych świadczeń pomocy społecznej w powiecie lubańskim zajmowały zasiłki rodzinne na dzieci, będące jednym z elementów wspierania rodzin będących w trudnej sytuacji materialnej. Zasiłek służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie i wychowanie dziecka. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie w 2014 roku udzielił 256 tego typu zasiłków. Pod względem wskaźnika liczby przydzielonych świadczeń rodzinnych na 100 mieszkańców gminą o sytuacji najbardziej problemowej w powiecie lubańskim była w 2014 roku Gmina Leśna, gdzie wartość tego wskaźnika wynosiła 8,2 zasiłki na 100 mieszkańców. Gmina Olszyna pod względem tego wskaźnika znajdowała się na drugim miejscu, co identyfikuje ją również jako obszar szczególnie problemowy (7,6). Dla porównania jednostką powiatu lubańskiego, której sytuacja w tym zestawieniu była najkorzystniejsza to Gmina Miejska Lubań (3,4).

POMOC SPOŁECZNA

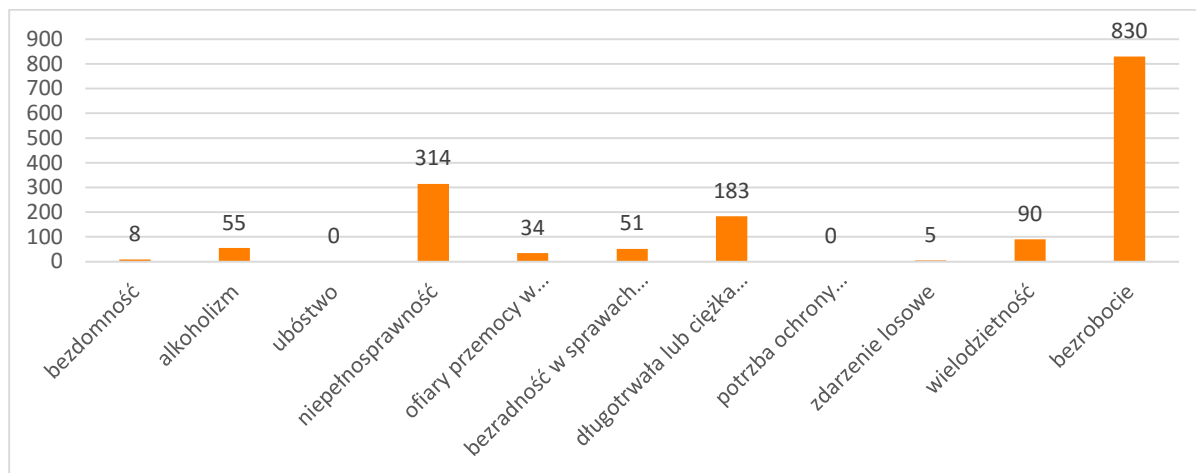

Rysunek 4: Liczba przydzielonych świadczeń rodzinnych na 100 mieszkańców

(źródło: GUS, 2014)

W przypadku Gminy Olszyna znaczną część przyczyn przyznawania pomocy społecznej było bezrobocie oraz pozostawanie mieszkańców w stanie chorobowym lub dotknięcie niepełnosprawnością. Taki stan rzeczy związany jest między innymi ze zwiększającym się udziałem osób powyżej 67 roku życia w ogóle

społeczeństwa, zaś następstwem staje się realny problem wykluczenia społecznego, którego objawami są pełne odcięcie lub niski poziom uczestnictwa w życiu zbiorowym. Ponadto długotrwała i ciężka choroba członka gospodarstwa domowego dezorganizuje życie rodziny. Niejednokrotnie w związku z podjęciem opieki nad taką osobą, członek rodziny zmuszony jest częściowo lub w całości zrezygnować z pracy zarobkowej.

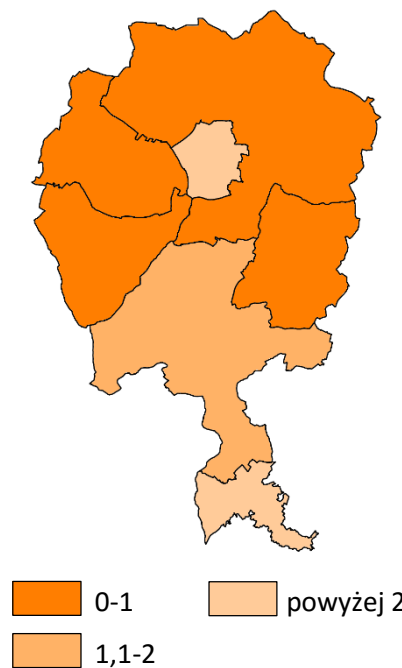
Rysunek 5: Powody przyznania pomocy społecznej rodzinom w Gminie Olszyna w 2014 r.

(źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie)

Istotnym elementem udzielanej pomocy przez jednostki samorządu terytorialnego są przyznawane mieszkańcom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej lub losowej lokale socjalne zasobu mieszkaniowego gminy.

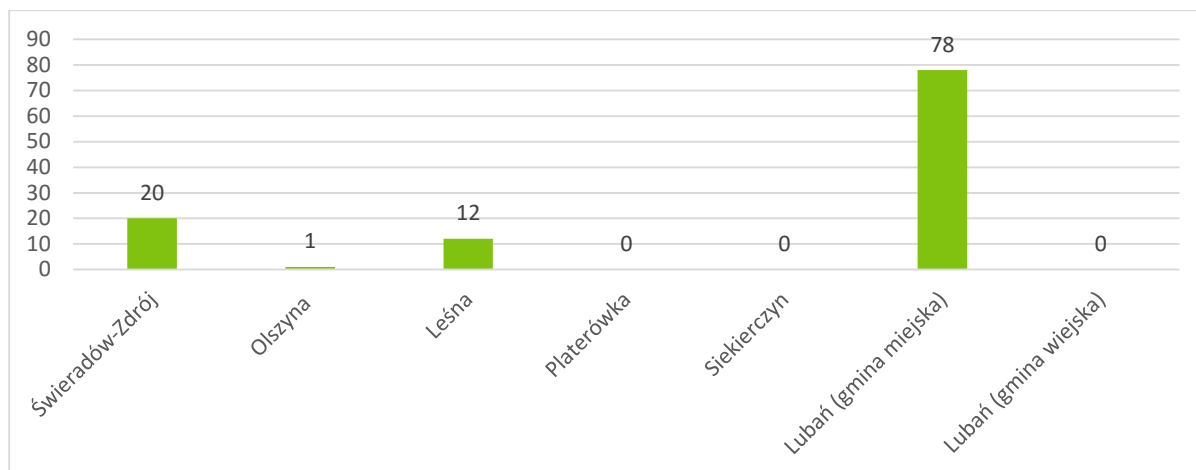
Przyjętym na potrzeby niniejszej analizy wskaźnikiem opisującym możliwości jednostek administracyjnych w tym zakresie jest liczba mieszkań socjalnych na 1 000 mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu lubańskiego. Im większa jest liczba posiadanego zasobu mieszkaniowego w zakresie lokali socjalnych tym dana gmina jest w stanie zapewnić lepsze warunki życia najuboższym mieszkańcom, i tym samym przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu oraz nierówności bytowej i materialnej mieszkańców. W Gminie Olszyna wskaźnik przyjmuje wartość 0,2 mieszkań na 1 000 mieszkańców, co stanowi jedną z najniższych wartości w powiecie i tym samym klasyfikuje obszar gminy pod tym względem jako kryzysowy.

MIESZKANIA SOCJALNE

Rysunek 6: Liczba mieszkań socjalnych na 1 000 mieszkańców

(źródło: GUS, 2014)

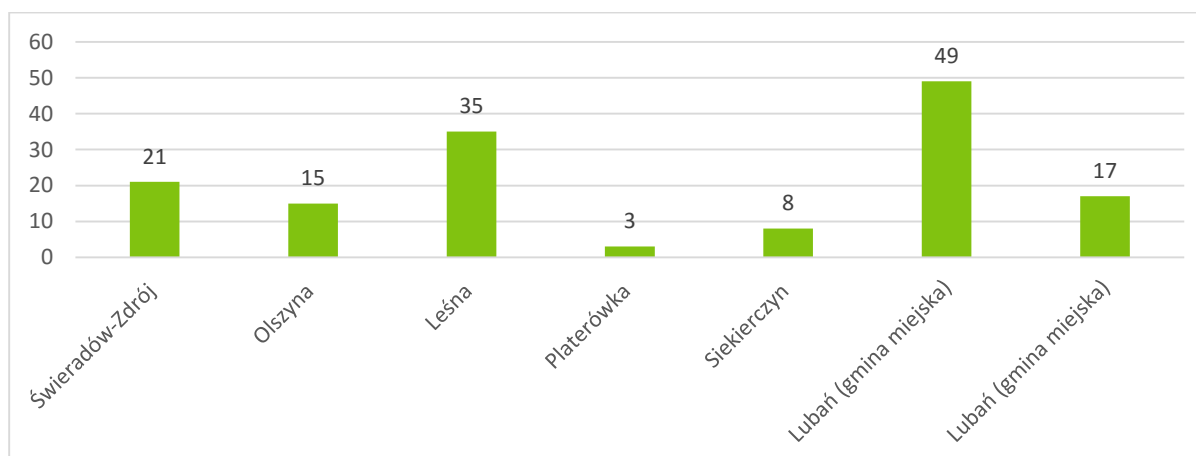
Rysunek 7: Liczba mieszkań socjalnych w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014

(źródło: GUS, 2016)

2.2.3. Aktywność społeczna mieszkańców

Aktywność społeczności lokalnej może mieć istotny wpływ na zmiany jakie zachodzą w ich otoczeniu. Jednym z przejawów takiej aktywności jest liczba organizacji pozarządowych działających na terenie gminy, na potrzeby niniejszego opracowania reprezentowana przez wskaźnik liczby organizacji społecznych przypadających na 1 000 mieszkańców. Wskaźnik ten można interpretować jako współczynnik aktywności społeczeństwa obywatelskiego, zatem im większa jest liczba jednostek tego rodzaju tym bardziej aktywna jest lokalna społeczność.

Kolejny wykres (Rysunek 8) przedstawia szczegółowe dane ilościowe dla powiatu lubańskiego dotyczące ilości organizacji społecznych w każdej z poszczególnych gmin.

Rysunek 8: Liczba organizacji społecznych na terenie powiatu lubańskiego w roku 2014

(źródło: GUS, 2014)

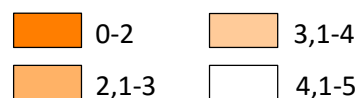
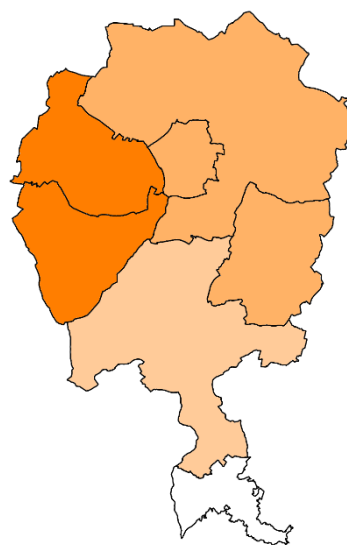
Wartość wskaźnika liczby organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców wahała się na terenie całego powiatu od 1,76 do 4,87. Ze względu na cel przeprowadzanej analizy (wytypowanie obszarów problemowych w tej kategorii) istotne jest wskazanie obszarów o najniższych wartościach omawianego wskaźnika.

Na terenie powiatu lubańskiego działa łącznie 148 organizacji społecznych (dane GUS, 2016), takich jak stowarzyszenia sportowe, czy stowarzyszenia kulturalno-edukacyjne. Porównując zastosowany wskaźnik dla określenia poziomu aktywności społecznej wykazać można, że Gmina Olszyna charakteryzuje się średnią wartością tego wskaźnika w układzie lokalnym – 2,27 organizacji społeczne przypadające na 1 000 mieszkańców gminy.

Na terenie Gminy Olszyna funkcjonują między innymi takie stowarzyszenia jak:

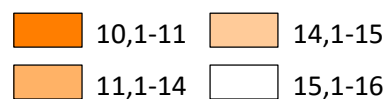
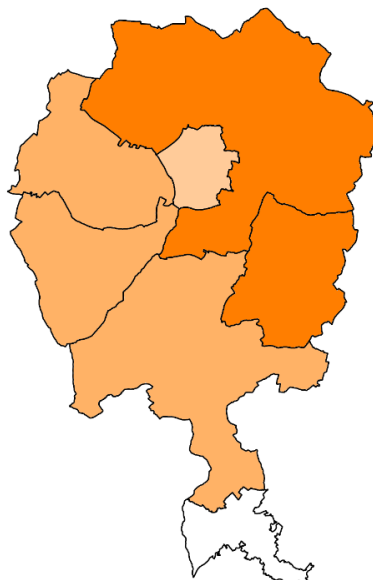
- Ochotnicza Straż Pożarna w Bożkowicach;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Biedrzychowicach;
- Stowarzyszenie "Dar Serca" w Olszynie;
- Olszyński Klub Sportowy "Olsza" w Olszynie;
- Stowarzyszenie Właścicieli Domków Letniskowych "Rajsko" w Bożkowicach;
- Stowarzyszenie Kobiet Z Problemem Onkologicznym "Amazonka" w Olszynie;
- Stowarzyszenie Wspierające Rozwój Olszyny;
- Pro Parva Patria-Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Regionu;
- Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział Dolnośląski we Wrocławiu z Siedzibą w Olszynie;
- Stowarzyszenie Klub Seniora w Olszynie;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Olszynie;
- Stowarzyszenie Klub Seniora Bielany;
- Olszyńskie Stowarzyszenie Na Rzecz Bezdomnych Zwierząt;
- Sekcja Lekkoatletyczna OKS Olszyna;
- Uczniowski Klub Sportowy „Liski” Olszyna.

ORGANIZACJE SPOŁECZNE

Rysunek 9: Liczba organizacji społecznych przypadająca na 1 000 mieszkańców w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014 (źródło: GUS, 2016)

WYBORY

Rysunek 10: Frekwencja wyborcza [%] w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014 (źródło: GUS, 2016)

Jedną z podstawowych form uczestnictwa obywateli w życiu publicznym jest głosowanie w wyborach (dostępne dla każdego uprawnionego). Analiza rozkładu przestrzennego frekwencji w wyborach parlamentarnych, które miały miejsce w Polsce, w październiku 2015 roku pozwoliła wskazać gminy w powiecie z najmniejszą aktywnością mieszkańców w tym zakresie. Analizy dokonano w oparciu o dane Państwowej Komisji Wyborczej. Najniższy poziom aktywności społecznej w wyborach parlamentarnych w 2015 roku identyfikuje się w następujących gminach: Gmina Olszyna, Gmina Wiejska Lubań, Gmina Platerówka.

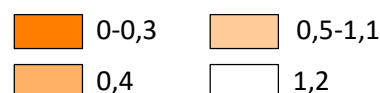
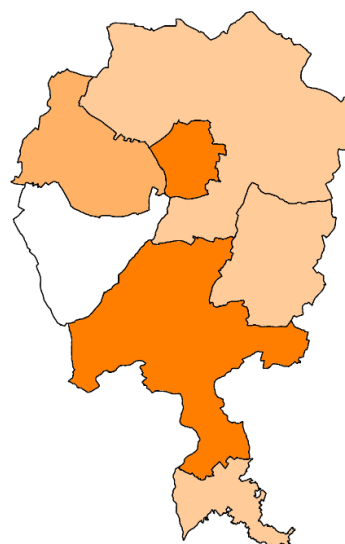
2.2.4. Dostęp do kultury i edukacji

Wysoki poziom dostępności kultury oraz edukacji jest jednym z podstawowych wyznaczników rozwoju jednostek samorządu terytorialnego, skierowanym do obywateli. Na terenie powiatu corocznie organizowanych jest wiele wydarzeń kulturalnych, ale także i sportowych czy promocyjno-społeczno-gospodarczych. W ciągu roku 2014 zorganizowano w powiecie lubańskim łącznie 378 imprez (dane GUS, 2016) przez takie jednostki jak centra, domy i ośrodki kultury oraz kluby i świetlice działające w obrębie poszczególnych gmin. Wśród nich znalazły się imprezy cykliczne oraz takie, które zorganizowane zostały po raz pierwszy. Analizując stan dostępności do kultury oraz edukacji w powiecie lubańskim wykorzystano następujące wskaźniki:

- Dostępność placówek sportowych, oświatowych i kulturalnych, mierzona ilością takich placówek na 1 000 mieszkańców danej gminy;
- Wydatki na domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby na 1 mieszkańca;
- Kluby sportowe na 1 000 mieszkańców;
- Czytelnicy bibliotek na 1 000 mieszkańców;
- Placówki oświatowe na 1 000 mieszkańców;
- Komputery na 100 uczniów.

Analizując powyższe wskaźniki w ujęciu przestrzennym powiatu należy zauważyć, że największą dostępnością placówek publicznych charakteryzuje się Gmina Platerówka (1,2 placówki na 1 000 mieszkańców). Jednostki przyjmujące wartość wskaźnika wskazującego na sytuację problemową w tym zakresie to te, dla

PLACÓWKI KULTURALNE

Rysunek 11: Placówki kulturalne na 1 000 mieszkańców w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014

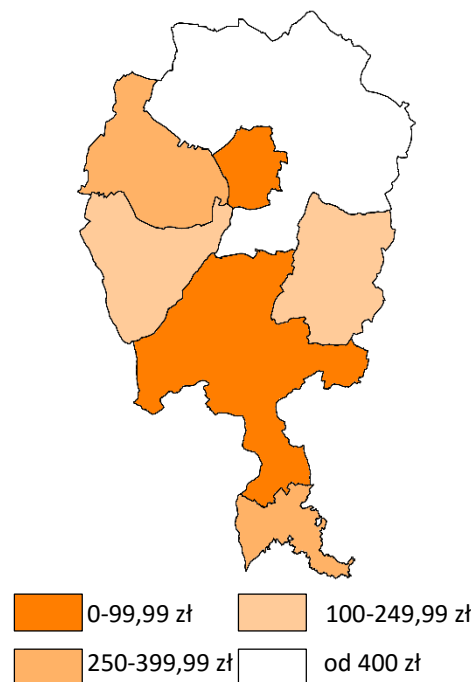
(źródło: GUS, 2016)

których wartość wskaźnika waha się w przedziale od 0 do 0,3. Jako obszary kryzysowe w tym zakresie wskazano Gminę Leśną oraz Gminę Miejską Lubań. Gmina Olszyna natomiast znajduje się w sytuacji dobrej (0,8). Gminny Ośrodek Kultury w Olszynie swoją działalność prowadzi w głównym obiekcie w Olszynie przy ul. Wolności 20 D, gdzie mieści się również Gminna Biblioteka Publiczna, a także w świetlicach wiejskich w Biedzychowicach (wraz z filią biblioteki publicznej), Nowej Świdnicy, Grodnicy, Bożkowicach, Kałużnej i Zapuscie.

Szczególną formą diagnozy stanu strefy społecznej jednostek samorządu terytorialnego w zakresie działalności kulturalnej jest wielkość ponoszonych corocznie wydatków na kulturę z budżetu gminy. Zaproponowany dla niniejszego opracowania wskaźnik charakteryzuje gminy powiatu lubańskiego przez weryfikację ponoszonych wydatków na domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Poniesione w roku 2014 wydatki na kulturę, w wyżej wskazanym zakresie w Gminie Olszyna wyniosły łącznie 2 299 676,03 zł (dane GUS, 2016), wartość wskaźnika opisującego wielkość tych wydatków na 1 mieszkańca wyniosła wówczas 347,44 zł. Wskazuje to, że w porównaniu do pozostałych miejscowości powiatu sytuacja gminy w tym zakresie jest dobra. Dla porównania najbardziej kryzysową sytuację identyfikuje się w Gminie Leśna (74,44 zł na 1 mieszkańca) oraz Gminie Miejskiej Lubań (88,18 zł na 1 mieszkańca). Gminą powiatu lubańskiego, która w roku 2014 przeznaczyła najwięcej środków na domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby na 1 mieszkańca była Gmina Wiejska Lubań (403,62 zł).

Działalność kulturalną w jednostkach samorządu terytorialnego prowadzą również biblioteki. Gminna

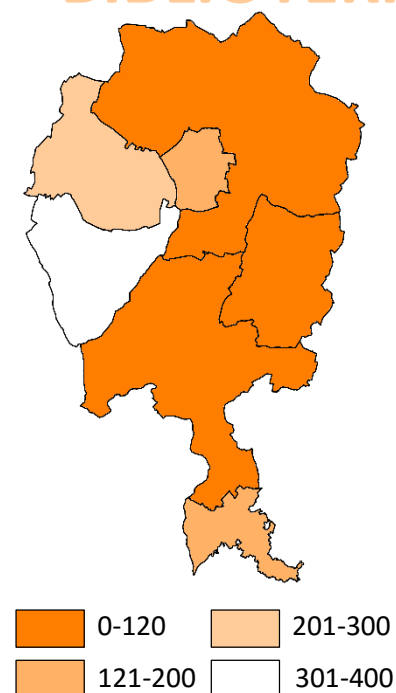
WYDATKI NA KULTURĘ

Rysunek 12: Wydatki na domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby na 1 mieszkańca w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014

(źródło: GUS, 2016)

BIBLIOTEKI

Rysunek 13: Czytelnicy bibliotek na 1 000 mieszkańców w gminach powiatu lubańskiego

(źródło: GUS, 2016)

Biblioteka Publiczna w Olszynie oprócz podstawowej działalności do której należy gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliotecznych prowadzi różnorodne działania edukacyjne dla wszystkich grup wiekowych. Kolejnym wskaźnikiem charakteryzującym sytuację społeczną w zakresie kultury była liczba czytelników bibliotek w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Gmina Olszyna w roku 2014 była jedną z trzech gmin powiatu lubańskiego, w których odnotowano najniższą wartość tego wskaźnika. W Olszynie przypadało wówczas 111 czytelników na 1 000 mieszkańców.

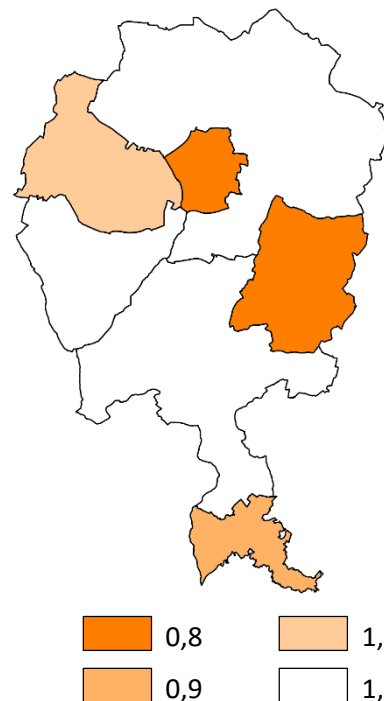
Szczególnymi placówkami spełniającymi zadania nie tylko oświatowe, lecz także kulturalne i obywatelskie są szkoły. Dostępność szkół i przedszkoli w danej gminie jest zatem wyznacznikiem określającym zarówno sytuację edukacyjną, jak również potencjał infrastrukturalny dla prowadzenia działań skupiających społeczność lokalną wokół kultury, edukacji czy chociażby sportu. W powiecie lubańskim znajdują się łącznie 54 placówki oświatowe, z czego następujące placówki znajdują się w Gminie Olszyna:

- Gminne Przedszkole Publiczne w Olszynie,
- Szkoła Podstawowa nr 1 w Olszynie,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im Tadeusza Kościuszki w Olszynie,
- Gminne Gimnazjum Publiczne im Jana Pawła II, w Olszynie
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im Marii Konopnickiej w Biedzychowicach.

Oprócz tego na terenie Gminy Olszyna działają inne obiekty użyteczności publicznej. Są to:

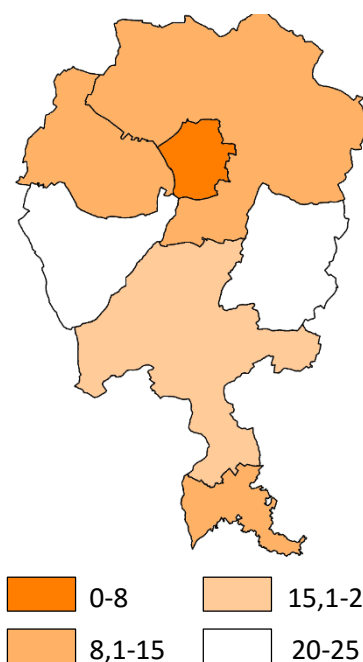
- Wielospecjalistyczny Szpital SP ZOZ w Zgorzelcu
- Przychodnia Wielospecjalistyczna w Olszynie

PLACÓWKI OŚWIATOWE

Rysunek 14: Placówki oświatowe na 1 000 mieszkańców w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014

(źródło: GUS, 2016)

Rysunek 15: Liczba komputerów na 100 uczniów w szkołach powiatu lubańskiego w roku 2014

(źródło: GUS, 2016)

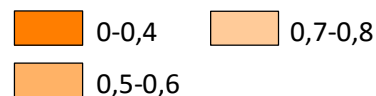
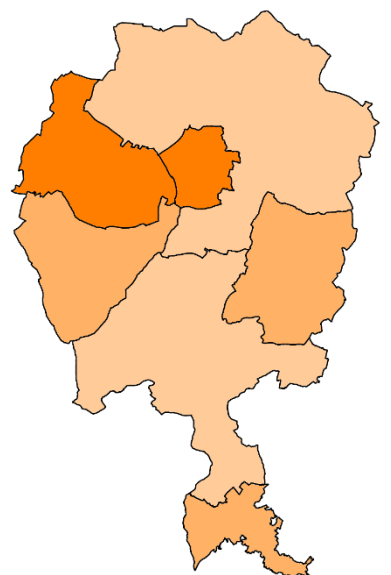
- Straż Miejska w Olszynie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Olszynie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Olszynie,
- Posterunek Policji w Olszynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Olszynie, (Stowarzyszenie)
- świetlica wiejska w Biedzychowicach,
- świetlica wiejska w Zapuście,
- świetlica wiejska w Kałużnej,
- świetlica wiejska w Nowej Świdnicy,
- świetlica wiejska w Bożkowicach,
- świetlica wiejska w Grodnicy,
- świetlica wiejska Krzewie Małe,

Pod względem zaprezentowanego wskaźnika liczby placówek oświatowych na 1 000 mieszkańców w roku 2014 Olszyna uplasowała się na ostatnim miejscu pod względem ich dostępności (0,8 placówki na 1 000 mieszkańców). Najlepszą sytuację w powiecie lubańskim w tym zakresie identyfikuje się dla Gminy Leśna (1,2), Gminy Siekierzyn (1,1) oraz Gminy Wiejskiej Lubań (1,2).

W przypadku placówek oświatowych istotnym elementem jest forma i stan wyposażenia tych placówek, między innymi w infrastrukturę informatyczną. W powiecie szkoły o najniższym stopniu wyposażenia informatycznego (mierzonego ilością komputerów na 100 uczniów) identyfikuje się w Gminie Miejskiej Lubań (7,6), Gminie Wiejskiej Lubań (14,2), Gminie Świeradów-Zdrój (10,9) oraz Gminie Leśna (17,7).

Sport jest nieodłącznym elementem rozwoju społecznego i kołem napędowym dla rozwoju zdrowego i aktywnego społeczeństwa. Jednym z podstawowych i najbardziej miarodajnych wskaźników opisujących stopień takiego rozwoju w gminie jest liczba powstałych klubów sportowych. W powiecie lubańskim istniało w roku 2014 łącznie 27 takich klubów, umożliwiających uprawianie wielu różnorodnych dyscyplin sportu. W klubach tych ćwiczyło około tysiąca sportowców, głównie dzieci i młodzież (dane GUS, 2016).

KLUBY SPORTOWE

Rysunek 16: Kluby sportowe na 1 000 mieszkańców w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014
(źródło: GUS, 2016)

Na potrzeby niniejszego opracowania wykorzystano wskaźnik opisujący liczbę klubów sportowych przypadających na 1 000 mieszkańców w gminach powiatu w roku 2014. Gminami stanowiącymi obszar najbardziej problemowy w tym zakresie w powiecie lubańskim są Gmina Miejska Lubań (0,3 kluby na 1 000 mieszkańców) oraz Gmina Siekierczyn (0,4 kluby na 1 000 mieszkańców). Dla porównania wskaźnik dla Gminy Olszyna przyjął wartość 0,6 klubów na 1 000 mieszkańców, co charakteryzuje ją jako obszar o sytuacji umiarkowanej w tym zakresie działalności. W Gminie Olszyna działają następujące kluby sportowe:

- Olszyński Klub Sportowy Olsza w Olszynie;
- Bielany OSP Biedrzychowice;
- Sekcja Lekkoatletyczna OKS Olszyna;
- Uczniowski Klub Sportowy „Liski” Olszyna;
- Enduro Klub Olszyna.

Dokument Strategia rozwoju powiatu lubańskiego do roku 2020 (Uchwała Nr XVIII/114/2011 Rady Powiatu Lubańskiego z dnia 24 listopada 2011 r.) dokonując oceny obszaru powiatu w sferze sportu wskazuje, że w gminach powiatu widoczne jest postępujące odchodzenie od domocentrycznego stylu życia ludności. Natomiast, w coraz większym stopniu, miejscem wspólnej konsumpcji kulturalnej, rozrywki oraz rekreacji staje się przestrzeń publiczna, co bezpośrednio wiąże się ze społecznymi oczekiwaniami związanymi z potrzebą organizowania zbiorowych usług kulturalnych, które miałyby znaczną moc przyciągania i integrowania nie tylko lokalnej społeczności.

Wskaźnik syntetyczny dla wskaźników opisujących problemy społeczne w gminach powiatu lubańskiego pozwolił wskazać obszary (poszczególne gminy) najbardziej problemowe w tej dziedzinie życia i funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego (im wskaźnik wyższy tym obszar bardziej zdegradowany). Najwyższą wartość wskaźnika syntetycznego w powiecie lubańskim przyjmuje Gmina Olszyna. Taka wartość wskaźnika identyfikuje jednocześnie Gminę Olszyna jako obszar kryzysowy w sferze społecznej. Gminą o wartości wskaźnika wskazującej na występowanie sytuacji kryzysowej w tej dziedzinie jest także Gmina Leśna.

Przeprowadzona analiza wskaźników opisujących sytuację społeczną gmin powiatu lubańskiego wskazała jednoznacznie, że Gmina Olszyna jest jednym z najbardziej problemowych w tym zakresie obszarów w powiecie lubańskim. Na taką ocenę wpływ miały w głównej mierze następujące czynniki:

- Wysoki stopień ubóstwa – odsetek przydzielanych corocznie świadczeń pomocy społecznej, w tym świadczeń rodzinnych;

- Niewystarczająca infrastruktura społeczno-kulturalna – niedostateczna ilość lokali socjalnych na terenie gminy względem wielkości potrzeb, niewielka ilość placówek kulturalnych oraz oświatowych na terenie gminy oraz niski wskaźnik ilości czytelników bibliotek;
- Niski stopień udziału mieszkańców w życiu publicznym gminy – niewielka ilość organizacji społecznych, słaba frekwencja wyborcza.

Zjawiskiem o charakterze pozytywnym, świadczącym jednocześnie o potencjale w sferze społecznej funkcjonowania gminy jest identyfikowany wysoki poziom wydatków na kulturę, w tym domy i ośrodki kultury, świetlice oraz kluby. Ponadto na terenie Gminy Olszyna w porównaniu do pozostałych jednostek powiatu znajduje się stosunkowo duża liczba klubów sportowych.

Ponieważ czynnik społeczny jest najistotniejszy pod względem identyfikowania obszarów zdegradowanych, na terenie danej jednostki administracyjnej, na potrzeby przeprowadzenia działań rewitalizacji w przypadku Gminy Olszyna, jako obszar problemowy w tym zakresie wytypowano cały obszar gminy. Zadaniem dalszej części niniejszego opracowania jest wyłonienie ze względu na występowanie zjawisk kryzysowych w innych dziedzinach życia i funkcjonowania gminy obszarów zdegradowanych.

2.3. Strefa gospodarcza

Według danych z Głównego Urzędu Statystycznego na terenie Gminy Olszyna najwięcej podmiotów gospodarczych zlokalizowanych było w sektorze prywatnym. W roku 2014 oraz 2015 było to ponad 95%. Najwięcej podmiotów charakterystycznych jest dla sektora G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, F – Budownictwo oraz C - Przetwórstwo przemysłowe. Poniższa tabela zawiera charakterystykę podmiotów wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych.

Tabela 4: Charakterystyka podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Olszyna
(źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Sekcja i działy wg PKD 2007	Rok		Sektor			
	2014	2015	publiczny		prywatny	
			Rok 2014	Rok 2015	Rok 2014	Rok 2015
ogółem	719	718	34	35	685	683
A	7	6	0	0	7	6
B	0	0	0	0	0	0
C	121	115	0	0	121	115
D	1	1	1	1	0	0
E	2	2	1	1	1	1
F	134	135	0	0	134	135
G	136	136	0	0	136	136
H	39	40	0	0	39	40
I	15	16	0	0	15	16
J	4	6	0	0	4	6
K	11	14	0	0	11	14
L	96	95	15	16	81	79
M	38	35	0	0	38	35
N	6	6	0	0	6	6
O	5	5	2	2	3	3
P	23	23	12	12	11	11
Q	26	28	2	2	24	26
R	11	12	1	1	10	11
S i T	44	43	0	0	44	43
U	0	0	0	0	0	0

Działalność handlowa to przede wszystkim drobny handel detaliczny artykułami spożywczymi, przemysłowymi i wspomagającymi produkcję rolną (maszyny rolnicze i inne akcesoria gospodarskie).

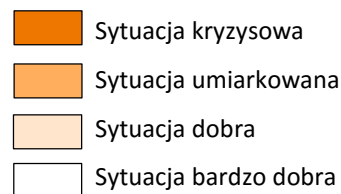
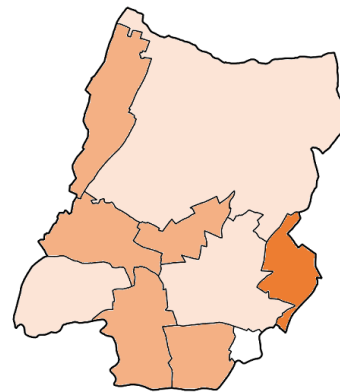
Główne zakłady pracy stanowią m.in. małe firmy o charakterze usługowym:

- "ROY" Sp. z o.o.
- Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjne "J.K.M." Sp. z o.o.
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych - Spółka z o.o. w Olszynie.
- "EKOPLAST - RECYKLER" Sp. z o.o.
- DRIMEX Sp. z o.o.
- P.P.H.U. AVENIX Sp. z o.o.
- TDK Sp. z o.o.
- NOVOSTRAD Sp. z o.o.
- MIR Sp. z o.o.
- Market Dino.
- Market Biedronka.
- „Mega” ul. Chopina 38.
- Łużycki Bank Spółdzielczy, Filia w Olszynie.
- Zakłady Mięsne Niebieszczańscy.
- Piekarnia.
- EKO.

Dodatkowo na terenie gminy funkcjonują następujące instytucje publiczne: Gminne Przedszkole Publiczne w Olszynie, Szkoły Podstawowe w Olszynie i Biedzychowicach, Gminne Gimnazjum Publiczne w Olszynie, Gminny Ośrodek Zdrowia w Olszynie, Gminny Ośrodek Kultury w Olszynie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie, Posterunek Policji w Olszynie, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Biedzychowicach, PUK Sp. z o.o., Gminna Biblioteka Publiczna w Olszynie.

Działalność gospodarcza w Olszynie w głównej mierze przyjmuje postać mikroprzedsiębiorstw, które zatrudniają poniżej 10 pracowników, wiele spośród zarejestrowanych w gminie firm to jednoosobowe działalności gospodarcze.

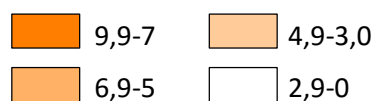
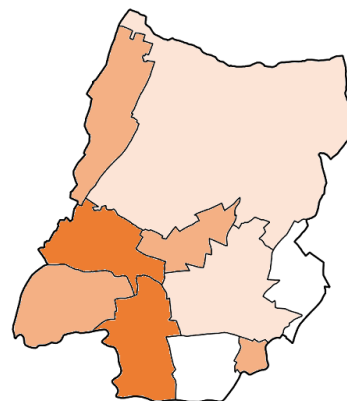
PODMIOTY GOSPODARCZE

Rysunek 17: Podmioty gospodarcze w 2015 roku na terenie Gminy Olszyna
(źródło: Urząd Miejski w Olszynie)

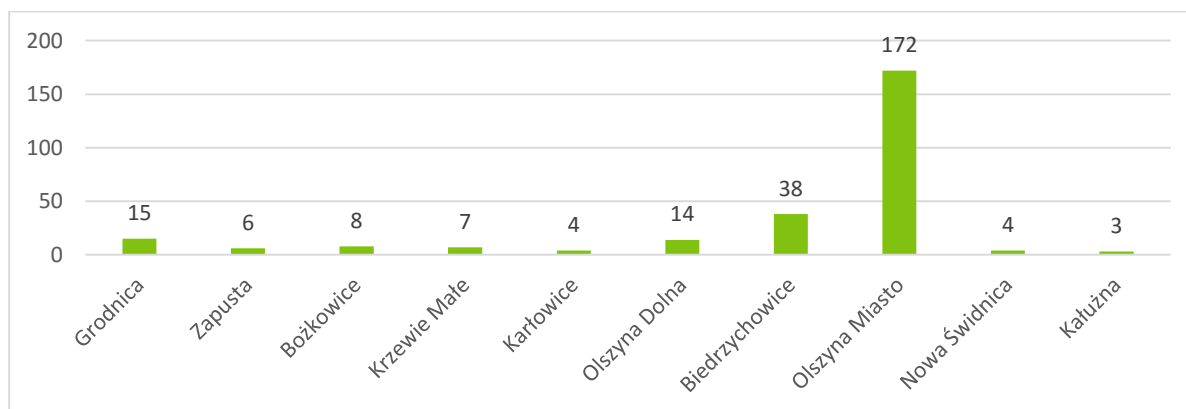
Na obszarze gminy Olszyna najwięcej bezrobotnych zamieszkuje część miejską gminy oraz sołectwo Biedrzychowice. Najwięcej bezrobotnych kobiet zamieszkuje Miasto Olszyna oraz sołectwa Biedrzychowice oraz Grodnica. Sumaryczna liczba wszystkich bezrobotnych na terenie gminy w 2014 roku wyniosła 271. Dane dotyczące bezrobocia na terenie gminy w przeliczeniu na wskaźnik liczby bezrobotnych przypadających na 100 mieszkańców wskazują, że sołectwami znajdującymi się w sytuacji najbardziej kryzysowej są Grodnica oraz Zapusta, w dalszej kolejności są to sołectwa Bożkowice i Krzewie Małe. Najniższy udział bezrobotnych w ogóle populacji danego sołectwa odnotowano w 2014 roku w sołectwie Nowa Świdnica oraz Kałużna.

BEZROBOCIE

Rysunek 18: Liczba bezrobotnych przypadająca na 100 mieszkańców w sołectwach Gminy Olszyna w roku 2014
(źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Lubaniu)

Na poniższym wykresie została zaprezentowana ogólna liczba bezrobotnych w podziale na poszczególne sołectwa.

Rysunek 19: Liczba bezrobotnych w sołectwach Gminy Olszyna w roku 2014

(źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Lubaniu)

Kolejne dane przedstawiają okres pozostawania bez pracy osób bezrobotnych zamieszkujących Gminę Olszyna. Dane zostały opracowane na podstawie sześciu okresów:

- Do 1 miesiąca;
- Od 1 do 3 miesięcy;
- Od 3 do 6 miesięcy;
- Od 6 do 12 miesięcy;
- Od 12 do 24 miesięcy;

- Powyżej 24 miesięcy.

Najdłuższym okresem bezrobocia charakteryzują się mieszkańcy obszaru miejskiego. Tabela 5 prezentuje zakres danych w zakresie pozostawania bez pracy ludności zamieszkującej poszczególne sołectwa w Gminie Olszyna według okresu pozostawania bez pracy.

Tabela 5: Czas pozostawania bez pracy ludności zamieszkującej teren Gminy Olszyna

(źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Lubaniu)

Sołectwo	Czas pozostawania bez pracy					
	do 1 miesiąca	1-3 miesiący	3-6 miesiący	6-12 miesiący	12-24 miesiący	pow. 24 miesiący
Kałużna	0	1	0	0	0	2
Grodnica	2	2	3	2	3	3
Zapusta	1	1	0	0	1	3
Karłowice	0	1	2	0	0	1
Bożkowice	1	2	1	0	2	2
Nowa Świdnica	0	1	0	1	0	2
Krzewie Małe	2	0	1	0	2	2
Olszyna Dolna	1	6	3	0	1	3
Biedrzychowice	3	11	11	2	6	5
Olszyna Miasto	33	30	30	28	30	21

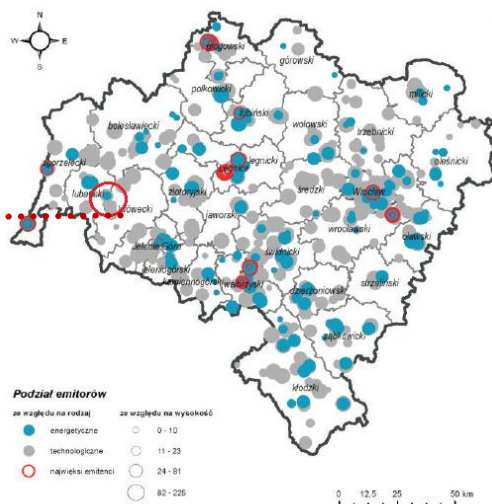
2.4. Strefa środowiskowa

Stan jakości powietrza na terenie Gminy Olszyna przeanalizowano na podstawie danych publikowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, w ramach monitoringu powietrza oraz „Raportu o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2014 r.”.

Na terenie Gminy nie jest prowadzony monitoring jakości powietrza, w ostatnich latach nie zostały również przeprowadzone pomiary urządzeniami mobilnymi. Powiat lubański, na terenie którego położona jest gmina Olszyna, należy do strefy dolnośląskiej, na której zlokalizowano 37 punktów monitoringowych.

Na terenie powiatu lubańskiego znajduje się jeden punkt monitoringu jakości powietrza w miejscowości Czerniawa (gmina Świeradów-Zdrój). Strefa dolnośląska (PL0204) obejmują obszar 19 513 km², na której zamieszkują 2 062 408 osób.

Główni emitorzy zanieczyszczeń na terenie Gminy Olszyna

Rysunek 20: Podział emitorów ze względu na rodzaj na terenie województwa dolnośląskiego
(źródło: Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2014 r., WIOŚ we Wrocławiu)

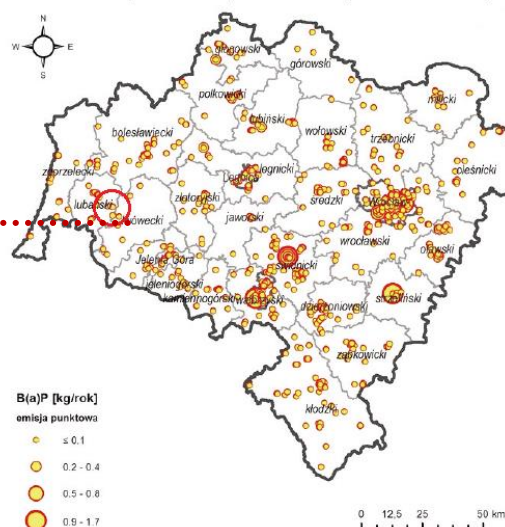
Ze względu na ochronę zdrowia dla zanieczyszczeń takich jak dwutlenek azotu (NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), benzen (C₆H₆), ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd), nikiel (Ni), pył PM_{2,5} strefę zaliczono do klasy A. Oznacza to, że w obszarze strefy dolnośląskiej poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe oraz poziomy długoterminowe nie były przekraczane.

Natomiast dla opadu pyłu PM₁₀, tlenku węgla (CO), oraz benzo(a)pirenu strefę dolnośląską ze względu na ochronę zdrowia zaliczono do klasy C (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk). Oznacza to, że w strefie przekraczane były poziomy dopuszczone o margines tolerancji.

Zaprezentowane w dalszej kolejności mapy wyznaczają zakres przekroczeń poszczególnych zanieczyszczeń w ujęciu przestrzennym.

BENZO(A)PIREN

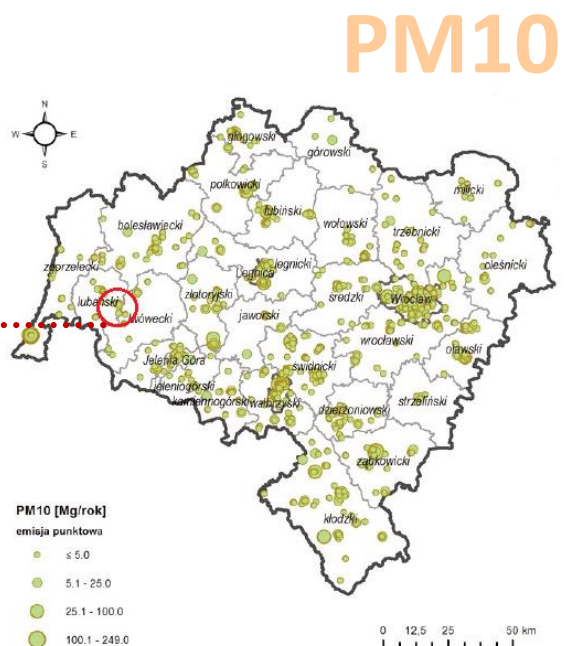
Obszar przekroczeń w Gminie Olszyna

Rysunek 21: Obszar przekroczeń średniej rocznej wartości poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ w 2014 r. w województwie dolnośląskim
(źródło: Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2014 r., WIOŚ we Wrocławiu)

Przeprowadzone w roku 2014 pomiary przez WIOŚ we Wrocławiu wykazują, że kumulacja przekroczeń pyłu zawieszonego PM10 objęła część miejską Gminy Olszyna, w szczególności obszar centralny Olszyna. Obszar zanieczyszczeń benzo(a)pirenem objął również część miejską Gminy.

Obszar przekroczeń
w Gminie Olszyna

Rysunek 22: Obszar przekroczeń średniej rocznej wartości poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 w 2014 r. w województwie dolnośląskim

(źródło: *Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2014 r.*, WIOŚ we Wrocławiu)

2.5. Strefa przestrzenno-funkcjonalna

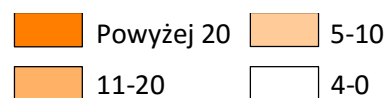
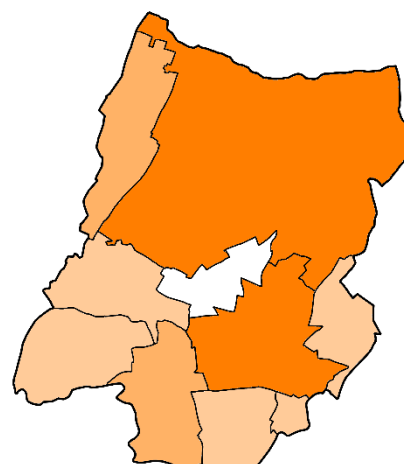
Czynniki przestrzenno-funkcjonalne charakteryzowane są poprzez wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz stan tej infrastruktury na danym obszarze. W dalszej analizie wykorzystano następujące wskaźniki z tego zakresu:

- liczbę zabytków wpisanych do gminnego rejestru zabytków na 1 km²;
- liczbę zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców.

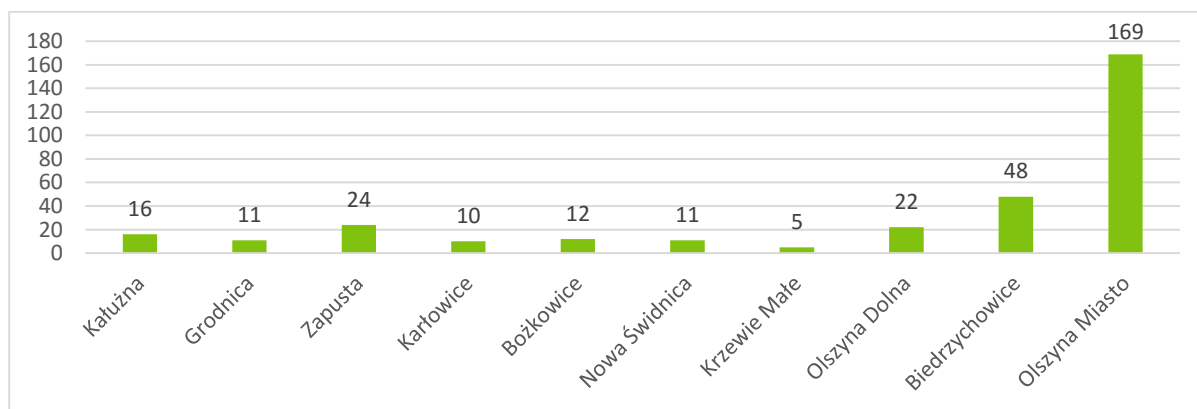
Pierwszym z analizowanych wskaźników jest liczba zabytków na 1 km². W 2014 roku najwięcej zabytków, ujętych w gminnej ewidencji, znajdowało się w części miejskiej gminy Olszyna. Było to wówczas 169 zabytków nieruchomych. Na potrzeby niniejszego opracowania jako obszary bardziej problemowe wskazuje się te, na których występuje wyższy stopień zagęszczenia zabytkami.

Najważniejsze i najbardziej charakterystyczne zabytki znajdujące się na terenie Gminy to zamek Rajsko, pałace w Olszynie Średniej i Dolnej, barokowy pałac w Biedrzychowicach, neogotycki kościół parafialny pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie, kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Olszynie oraz kościół parafialny pw. św. Antoniego Padewskiego w Biedrzychowicach.

ZABYTKI

Rysunek 23: Liczba zabytków wpisanych do rejestru gminnego na 100 km²
(źródło: Urząd Miejski w Olszynie)

Rysunek 24: Zabytki na terenie Gminy Olszyna wpisane do Gminnego Rejestru Zabytków stan na rok 2014
(źródło: Urząd Miejski w Olszynie)

Pałac w Olszynie Średniej

Pałac, a właściwie zespół parkowo - pałacowy, tzw. Mittelgut, powstał w 1860 roku, w miejscu dworu z XVII wieku. Jest to była myśliwska rezydencja szlachecka. Po II wojnie światowej miejsce to stało się częścią tutejszego PGR-u, dzięki czemu nie uległo zupełnej dewastacji. Cechą charakterystyczną pałacyku jest przepiękna stolarka drzwi i ciekawe wnętrza.

Kościół Parafialny pod wezwaniem Św. Józefa Oblubieńca

W panoramie Olszyny dominuje wieża neogotyckiego kościoła poewangelickiego wzniesionego z czerwonej cegły w 1897 r. Dziś kościół służy parafii św. Józefa Oblubieńca NMP. Wewnątrz świątyni znajduje się renesansowy ołtarz główny z 1652 r., barokowo-klasycystyczna chrzcielnica z XVIII-XIX w. oraz wyposażenie elektryczne z XIX w. 23 września 1895 r. został położony kamień węgielny pod budowę kościoła, a w 1897 r. kościół został poświęcony. Budowę prowadził majster Schlippmann. Kościół został wzniesiony i wykończony z dużą pieczołowitością w stylu neogotyckim o rozbudowanej

bryle z wysoką wieżą od zachodu. Cegły klinkierowe pochodziły z olszyńskiej cegielni Hilbricha przy Gieshueblerstrasse, kamienie od naw wewnętrznych z gotyckimi łukami przywieziono z Lubania. Wspaniałym wyposażeniem były trzy dzwony z brązu, które w 1917 r. zostały przetopione. W roku 1924 kościół ewangelicki ponownie obchodził poświęcenie dzwonów (dzwonią do dnia dzisiejszego). W kościelnej wieży zamontowano 3 dzwony stalowe wykonane przez zakład metalurgiczny w Torgau. Niezwykle cennym, zachowanym do dzisiaj, wyposażeniem kościoła były 24 tonowe (głosowe) organy wykonane w Schweidnitz (Świdnica) przez firmę Schlag i Solowe posiadające 2 manualne napędy, jeden pedał i 49 piszczałek. Na honorowym miejscu, nad lewą nawą zawisł w kościele obraz z portretem pastora Kadelbacha. Przy ławkach na emporach bocznych znalazły się dwa świeczniki z żelaza odkuwanego (istnieją do dzisiaj). Główne oświetlenie kościoła stanowiły dwa wiszące świeczniki z mosiądzu w stylu barokowym i jeden neogotycki z żelaza.

Pałac w Olszynie Dolnej

Pałac został wzniesiony w latach 1830-1845 na reliktach budowli wcześniejszej z XVII wieku (zachowane sklepienia piwnic). Jest to murowany z cegły dwukondygnacyjny budynek, który zakończony jest neorenesansowymi szczytami. Trzyskrzydłowa bryła pałacu tworzy regularny układ w kształcie podkowy, z niewielkim prostokątnym dziedzińcem pomiędzy skrzydłami, dziedziniec częściowo zakryty od pn. niewysoką ścianką kurtynową wspartą na dwóch filarach. Element dominujący stanowi masywna 4 boczna wieża, kryta dachem namiotowym łamanym, cztero- kondygnacyjna w zachodniej części korpusu głównego. Wokół pałacu znajduje się dobrze zadbane park (źródło: <http://www.olszyna.pl>).

Kościół św. Antoniego

Świątynia ta posiada szereg chórów, które otaczał barokowy ołtarz z wyobrażeniem Chrystusa i aniołów oraz piękną barokową ambonę (do dziś w niezmienionej formie przetrwały organy i jedna z łóż oraz częściowo ołtarz). Pod względem architektonicznym świątynia ta jest założona na planie krzyża z zakończonym trójbocznie prezbiterium, nakryta pozornym sklepieniem kolebkowym. Od północy przyległa czworoboczna wieża, przechodząca potem w ośmiobok, zwieńczona hełmem z latarnią. Zewnętrzną elewację kościoła ozdabiają portale: jeden renesansowy i dwa barokowe z lat 1680 i 1741 oraz dobrze zachowane barokowe epitafium nagrobne (źródło: <http://www.olszyna.pl>).

Kościół Podwyższenia Krzyża

Jednym z zabytków w gminie jest kościół w Olszynie, wybudowany w 1314 r. z kamienia. Przymuszcza się, że to jednonawowe pomieszczenie z wieżyczką na dachu i gładko zakończonym prezbiterium po wschodniej stronie. Te trzy okna prezbiterium powinny pochodzić z pierwszej fazy budowy. Pomieszczenie ołtarzowe było przymuszcza się, że do dziś jest to widoczne, oddzielone od nawy kościelnej łukiem. Do roku 1523 kościół był katolicki. Cztery lub pięć lat po wystąpieniu Marcina Lutra (31 października 1517 r.) mieszkańcy Olszyny, jako jedna z pierwszych gmin na Śląsku w całości przeszli na wiarę ewangelicką. W 1567 r. kościół został poszerzony i wprowadzono „scenę”, tzn. galerię nad nawą kościoła. W tym „ewangelickim czasie” nastąpiła gruntowna renowacja, oznaczona na

drewnianym suficie datą 1614. Wykonywany wówczas drewniany sufit pokazuje wysokiej jakości malowane ornamenty, w każdym kasetonie podobizny Apostołów Świętych. Kościół pozostał na 131 lat, a więc do roku 1654 ewangelickim (źródło: <http://www.olszyna.pl>).

Pałac w Biedzychowicach

Pod koniec XVI wieku powstał tu piękny barokowy pałac we wsi Biedzychowice noszącej wówczas nazwę Frederichsdorf. Jest to okazała trzykondygnacyjna budowla pokryta mansardowym dachem. Do głównego wejścia prowadzi most z suchą fosą. Budynek otoczony jest pięknym parkiem w stylu angielskim. Pałac gościł w swoich podwojach znamienitych gości m. in. elektora saskiego oraz Augusta II Mocnego. Obecnie w pałacu mieści się Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych o profilu ogólnym (źródło: <http://www.olszyna.pl>).

Zamek Rajsko

Zamek Rajsko położony niemal na środku Przełomu Kwisy, należy do najbardziej tajemniczych zamków pogranicza śląsko-łużyckiego. Od tej warowni, wzniesionej na skalistym brzegu Kwisy, nieopodal Bożkowic, nie wspominają żadne źródła historyczne. Zamek prawdopodobnie powstał w XIII lub XIV stuleciu z inicjatywy Piastów Śląskich. Rajsko miało z pewnością stanowić przeciwwagę dla położonego po sąsiedzku łużyckiego zamku Czocho. W latach 1862-1863 zamek został odbudowany bez zachowania jakiegokolwiek stylu epoki, przez barona Aleksandra von Minutoli. Wtedy to baron w swoim „leśnym zamku” umieścił część swoich zbiorów sztuki z pobliskiego pałacu w Biedzychowicach. Za czasów hrabiego Joachima von Pfeil do jego śmierci w 1924 r. zbiory muzealne na zamku były udostępnione dla miejscowej ludności (źródło: <http://www.olszyna.pl>).

Przez obszar gminy przechodzi droga krajowa nr 30 Zgorzelec – Lubań – Gryfów Śląski oraz następujące drogi powiatowe: nr 2444D: Biedrzychowice – Nowa Świdnica, nr 2449D: Zapusta – Kałużna, nr 2456D: Olszyna – Radostów – Radogoszcz, nr 2460D: Olszyna – Grodnica, nr 2461D: Olszyna – Krzewie Wielkie, nr 2462D: Olszyna – Ubocze, nr 2463D: Kościelnik Średni – Bożkowice – Stankowice, nr 2464D: Leśna – Bożkowice – Biedrzychowice, nr 2424D: Biedrzychowice – Karłowice oraz inne drogi, które corocznie generują przestępstwa i wykroczenia związane z ruchem drogowym. Takie zdarzenia bezpośrednio związane są funkcjonalnością sieci drogowej gminy, zaś ich natężenie oraz lokalizacja wskazują na obszary problemowe w tym zakresie.

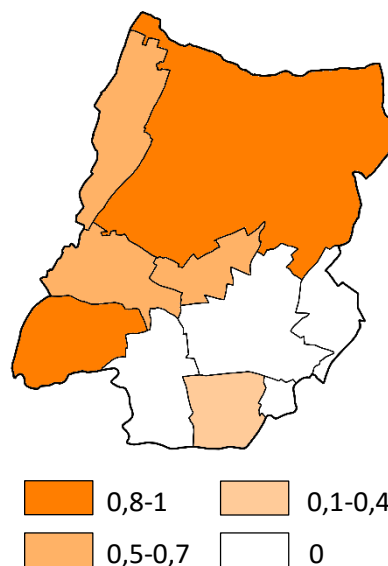
Dane dotyczące liczby oraz lokalizacji zdarzeń drogowych na terenie Gminy Olszyna w roku 2014 pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Lubaniu. W roku 2014 na terenie Gminy Olszyna doszło do 47 kolizji drogowych. Poniższa tabela przedstawia dokładny ich wykaz z podanym miejscem zdarzenia.

Tabela 6: Zdarzenia drogowe na terenie Gminy Olszyna w roku 2014
(źródło: Komenda Powiatowa Policji w Lubaniu)

Miejsce	Ilość kolizji
Miasto Olszyna	20
Bożkowice	3
Grodnica	2
Kałużna	1
Krzewie Małe	1
Olszyna Dolna	2
Droga Krajowa K-30	18

W roku 2014 wskaźnik liczby zdarzeń drogowych na 100 km² w Gminie Olszyna przyjmował wartości od 0 do 1. Największe wartości tego wskaźnika odnotowano w Olszynie – miasto (1,0) oraz sołectwie Bożkowice (0,8). Zamieszczona mapa (Rysunek 19) prezentuje natężenie powyższego zjawiska w układzie przestrzennym gminy.

ZDARZENIA DROGOWE

Rysunek 25: Liczba zdarzeń drogowych na km²
(źródło: Komenda Powiatowa Policji w Lubaniu)

2.6. Strefa techniczna

Wśród grupy zjawisk negatywnych wyodrębniono także sferę techniczną rozumianą przede wszystkim jako degradację stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkalnym, oraz brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

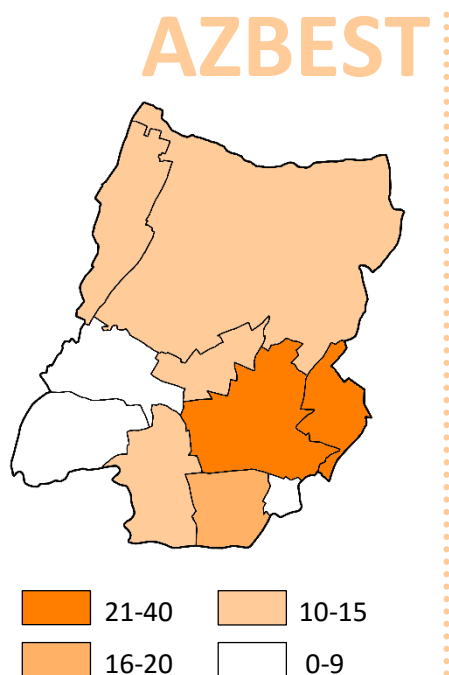
W związku z powyższym przeanalizowano istniejące zasoby budownictwa wielorodzinnego pod względem ich potencjalnego negatywnego wpływu na środowisko.

Stopień degradacji budynków mieszkalnych analizowano za pomocą liczby budynków, które zawierają wyroby azbestowe. Dane do analizy uzyskano z bazy azbestowej udostępnionej przez Urząd Miejski. Na terenie gminy obszarami o najbardziej problemowej sytuacji w tym zakresie są sołectwa Biedrzychowice, Olszyna Miasto, Olszyna Dolna, Nowa Świdnica oraz Kałużna.

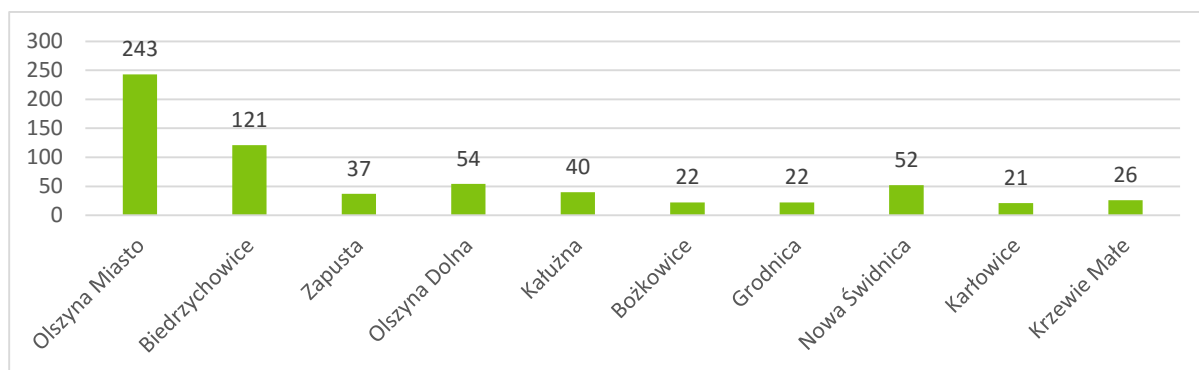
Tabela 7: Obiekty z pokryciem azbestowym według stopnia pilności ich usunięcia w roku 2014 w sołectwach Gminy Olszyna

(źródło: baza azbestowa sporządzona na potrzeby Programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych)

Sołectwo	I stopień pilności	II stopień pilności	III stopień pilności
Olszyna Miasto	31	212	0
Biedrzychowice	51	70	0
Zapusta	13	24	0
Olszyna Dolna	27	27	0
Kałużna	20	20	0
Bożkowice	11	11	0
Grodnica	11	11	0
Nowa Świdnica	26	26	0
Karłowice	10	10	1
Krzewie Małe	13	13	0

Rysunek 26: Liczba obiektów z pokryciem wyrobami azbestowymi na 1 km² powierzchni sołectwa w Gminie Olszyna w roku 2014
(źródło: baza azbestowa sporządzona na potrzeby Programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych)

Rysunek 27: Liczba obiektów z pokryciem wyrobami azbestowymi
(źródło: baza azbestowa sporządzona na potrzeby Programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych)

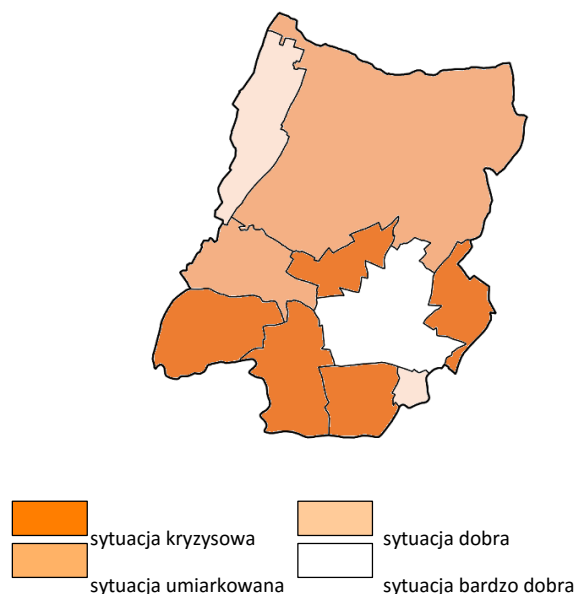
W Gminie Olszyna zwodociągowane są następujące wsie: Olszyna Dolna, Biedrzychowice, Grodnica, Karłowice, w których zamieszkuje ogółem - 1479 osób. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców wsi zwodociągowanych w stosunku do ogólnej ilości mieszkańców wsi gminy Olszyna, gmina zwodociągowana jest w wysokości - 70,09%.

W przypadku wsi: Bożkowice, Zapusta oraz Kałużna w celu pozyskania wody gmina wykonywała próbne odwierty, których wynik był negatywny. W związku z powyższym gmina posiada duży problem z realizacją ujęć wodnych i zabezpieczeniem wody pitnej dla mieszkańców w/w wsi.

Mieszkańcy gminy Olszyna zaopatrywani są w wodę z następujących obiektów i urządzeń systemu wodociągowego:

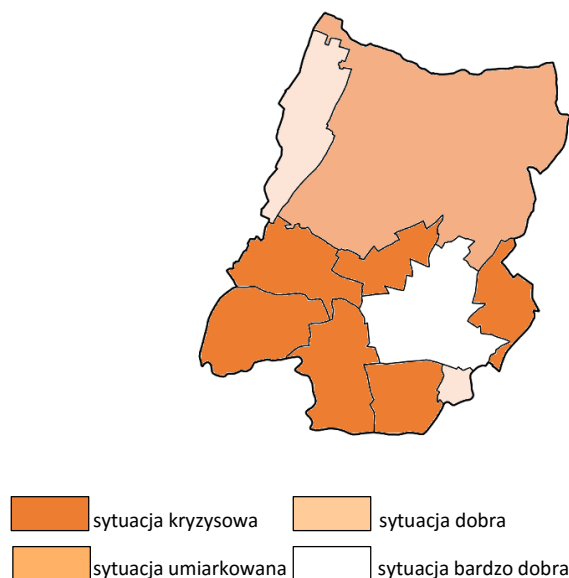
- Budynek stacji pomp przy ul. Legnickiej,
- Zbiornik wyrównawczy przy ul. Legnickiej,
- Studnie głębinowe przy ul. Legnickiej – sześć studni wierconych,
- Studnie głębinowe w Olszynie Dolnej – dwie studnie wiercone,
- Ujęcie w Olszynie Średniej.

WODOCIĄGI

Rysunek 28: Długość sieci wodociągowej na 1 km² na terenie Gminy Olszyna
(źródło: Urząd Miejski w Olszynie)

KANALIZACJA

Rysunek 29: Długość sieci kanalizacyjnej na 1 km² na terenie Gminy Olszyna
(źródło: Urząd Miejski w Olszynie)

3. Diagnoza zjawisk społecznych

Diagnoza zjawisk społecznych jest pierwszym etapem prowadzącym do wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie Gmina Olszyna. Poprzedzając ją analiza zjawisk społecznych w gminach powiatu lubańskiego pozwoliła na dokonanie oceny kondycji strefy społecznej gminy w układzie lokalnym.

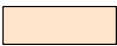
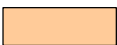

Ocenę skali koncentracji problemów społecznych oparto na wskaźniku syntetycznym. Wskaźnik syntetyczny stanowi sumę wskaźników cząstkowych, których budowa została wskazana w podrozdziale opisującym metodologię. W celu wyznaczenia obszarów zdegradowanych pod względem społecznym wytypowano 11 wskaźników, które poddano analizie w wymiarze terytorialnym (powiat) w oparciu o dane ilościowe aktualne na rok 2014. Poniżej zaprezentowana tabela wskazuje zakres wartości wskaźników cząstkowych (patrz str. 10) dla poszczególnych wartości opisujących sytuację społeczną (normalizacja zmiennych w celu sprowadzenia ich do porównywalnej skali) oraz wygenerowany na ich podstawie wskaźnik syntetyczny dla każdej gminy powiatu lubańskiego.

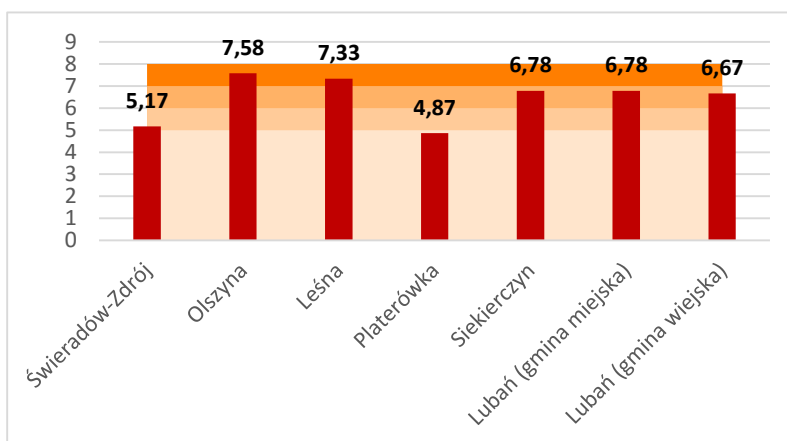
Tabela 8: Wskaźnik syntetyczny problemów społecznych w gminach powiatu lubańskiego

(źródło: opracowanie CDE Sp. z o.o.)

Gmina	Wskaźniki cząstkowe (znormalizowane – przedział od 0 do 1)											Wskaźnik syntetyczny
	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	1.6.	1.7.	1.8.	1.9.	1.10.	1.11.	
Świeradów-Zdrój	0,87	0,42	0,00	0,00	0,00	0,76	0,63	0,45	0,62	0,80	0,61	5,17
Olszyna	0,92	0,87	0,97	0,84	0,92	0,77	0,17	0,80	1,00	0,00	0,32	7,58
Leśna	0,95	1,00	0,75	0,49	0,49	0,94	1,00	1,00	0,14	0,39	0,18	7,33
Platerówka	1,00	0,59	1,00	0,98	0,73	0,00	0,18	0,00	0,02	0,05	0,32	4,87
Siekierczyn	0,96	0,49	1,00	1,00	0,47	0,78	0,55	0,35	0,25	0,27	0,66	6,78
Lubań (gmina miejska)	0,00	0,00	0,23	0,84	0,30	1,00	0,96	0,60	0,85	1,00	1,00	6,78
Lubań (gmina wiejska)	0,99	0,78	1,00	0,74	1,00	0,77	0,00	0,79	0,00	0,60	0,00	6,67

LEGENDA

	Sytuacja bardzo dobra
	Sytuacja dobra
	Sytuacja umiarkowana
	Sytuacja kryzysowa

Rysunek 30: Wskaźnik syntetyczny problemów społecznych w gminach powiatu lubańskiego

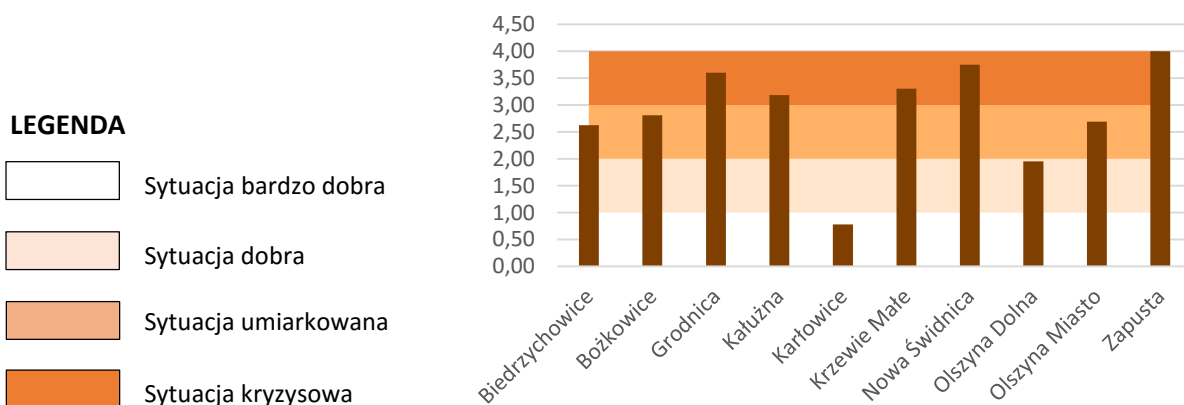
(źródło: opracowanie CDE Sp. z o.o.)

4. Diagnoza zjawisk gospodarczo-środowiskowo-przestrzenno-technicznych

Identyfikacja problemów gospodarczo-środowiskowo-przestrzenno-technicznych Gminy Olszyna pozwoliła na skonstruowanie 6 wskaźników, które poddano analizie w wymiarze terytorialnym w oparciu o dane ilościowe aktualne na rok 2014. Poniżej zaprezentowana tabela wskazuje zakres wartości wskaźników cząstkowych (patrz str. 6) dla poszczególnych wartości (normalizacja zmiennych w celu sprowadzenia ich do porównywalnej skali) oraz wygenerowany na ich podstawie wskaźnik syntetyczny dla każdego sołectwa Gminy Olszyna oraz części miejskiej.

Tabela 9: Wskaźnik syntetyczny problemów gospodarczo-środowiskowo-przestrzenno-technicznych Gminy Olszyna
(źródło: opracowania CDE Sp. z o.o.)

Gmina	Wskaźniki cząstkowe (znormalizowane – przedział od 0 do 1)						wskaźnik syntetyczny
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	
Biedrzychowice	0,2	1,00	1,00	0,00	0,00	0,38	2,63
Bożkowice	0,4	0,05	0,00	1,00	1,00	0,35	2,81
Grodnica	1,0	0,05	0,02	0,85	1,00	0,68	3,60
Kałużna	0,0	0,31	0,32	1,00	1,00	0,56	3,18
Karłowice	0,4	0,05	0,00	0,18	0,18	0,00	0,78
Krzewie Małe	0,4	0,00	0,23	1,00	1,00	0,70	3,31
Nowa Świdnica	0,0	0,19	0,53	1,00	1,00	1,00	3,75
Olszyna Dolna	0,3	0,24	0,25	0,33	0,20	0,61	1,95
Olszyna Miasto	0,2	0,43	0,18	0,72	0,92	0,26	2,69
Zapusta	0,8	0,30	0,13	1,00	1,00	0,76	4,00

Rysunek 31: Wskaźnik syntetyczny problemów gospodarczo-środowiskowo-przestrzenno-technicznych Gminy Olszyna
(źródło: opracowanie CDE Sp. z o.o.)

Wskaźnik syntetyczny, opisujący problemy gospodarczo-środowiskowo-przestrzenno-technicznych Gminy Olszyna, pozwolił wskazać obszary najbardziej problemowe w tej sferze (im wskaźnik wyższy, tym obszar bardziej zdegradowany). Spośród poszczególnych obszarów największej degradacji podlegają część miejska gminy – Olszyna oraz sołectwo Biedrzychowice.

5. Identyfikacja obszarów zdegradowanych wraz z uzasadnieniem

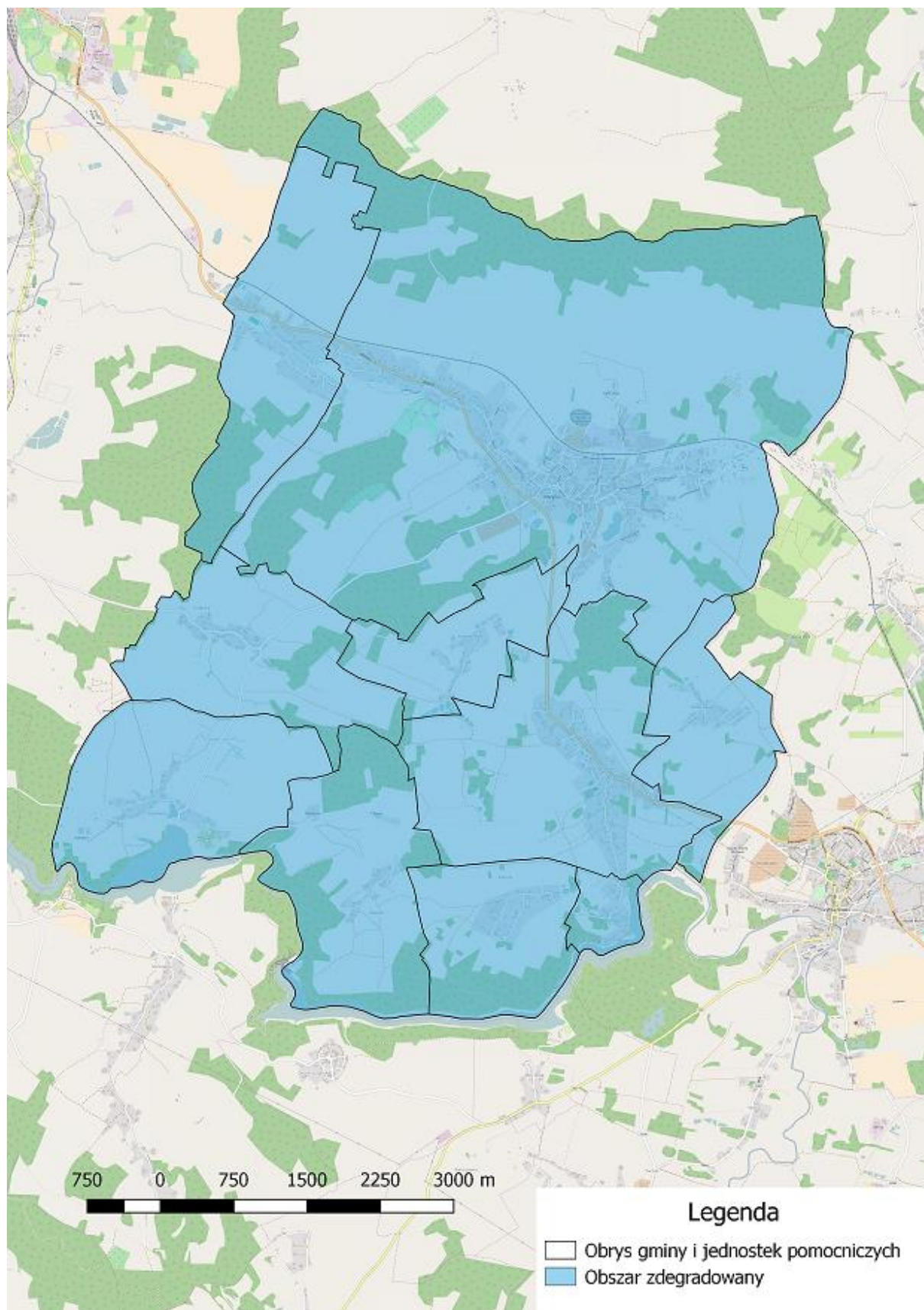
Ostatnim etapem przeprowadzonej diagnozy było wskazanie obszarów zdegradowanych, które po pierwsze wykazują kumulację negatywnych zjawisk społeczny oraz dodatkowo w pozostałych analizowanych zjawiskach wykazują także nagromadzenie negatywnych cech (zjawiska gospodarczo-środowiskowo-przestrzenno-techniczne). Na podstawie uzyskanych wskaźników sum standaryzowanych dla zakresu społecznego w układzie lokalnym (powiat) oraz gospodarczo-środowiskowo-przestrzenno-technicznego dla sołectw Gminy Olszyna zidentyfikowano jako obszary problemowe w sferze społecznej całą gminę, zaś w dalszej części (sfera gospodarczo-środowiskowo-przestrzenno-techniczna) następujące sołectwa:

- Zapusta;
- Nowa Świdnica;
- Krzewie Małe;
- Kałużna;
- Grodnica.

Opierając się na tak przeprowadzonym postępowaniu badawczym możliwe było wyznaczenie sołectw oraz obszarów miejskich gminy, które charakteryzują się koncentracją negatywnych zjawisk, tj. noszą znamiona obszaru zdegradowanego w pierwszej kolejności problemów społecznych, a następnie pozostałych.

Mimo, iż koncentrację zjawisk kryzysowych zdiagnozowano w wyżej wymienionych sołectwach, obszarem zdegradowanym objęto całkowity teren Gminy Olszyna z uwagi na czynniki, które przedstawione w formie wskaźnika nie oddają prawdziwej istoty problemu. Otóż teren Gminy Olszyna był wielokrotnie nawiedzany przez powodzie oraz nawalne deszcze. Wskutek tego typu klęsk żywiołowych wielu mieszkańców utraciło dorobek swojego życia. Ogromny wpływ na poziom życia mieszkańców Gminy miała także likwidacja jednego z głównych miejsc pracy tj. Olszyńskich Fabryk Mebli. Na szczególną uwagę zasługuje także fakt, iż nie wszystkie miejscowości są w pełni zwodociągowane i skanalizowane.

Załączona w dalszej kolejności mapa prezentuje obszar zdegradowany na terenie Gminy Olszyna, będący podstawą wyznaczenia w ich granicach obszaru rewitalizacji, na którym gmina będzie prowadziła działania rewitalizacyjne.

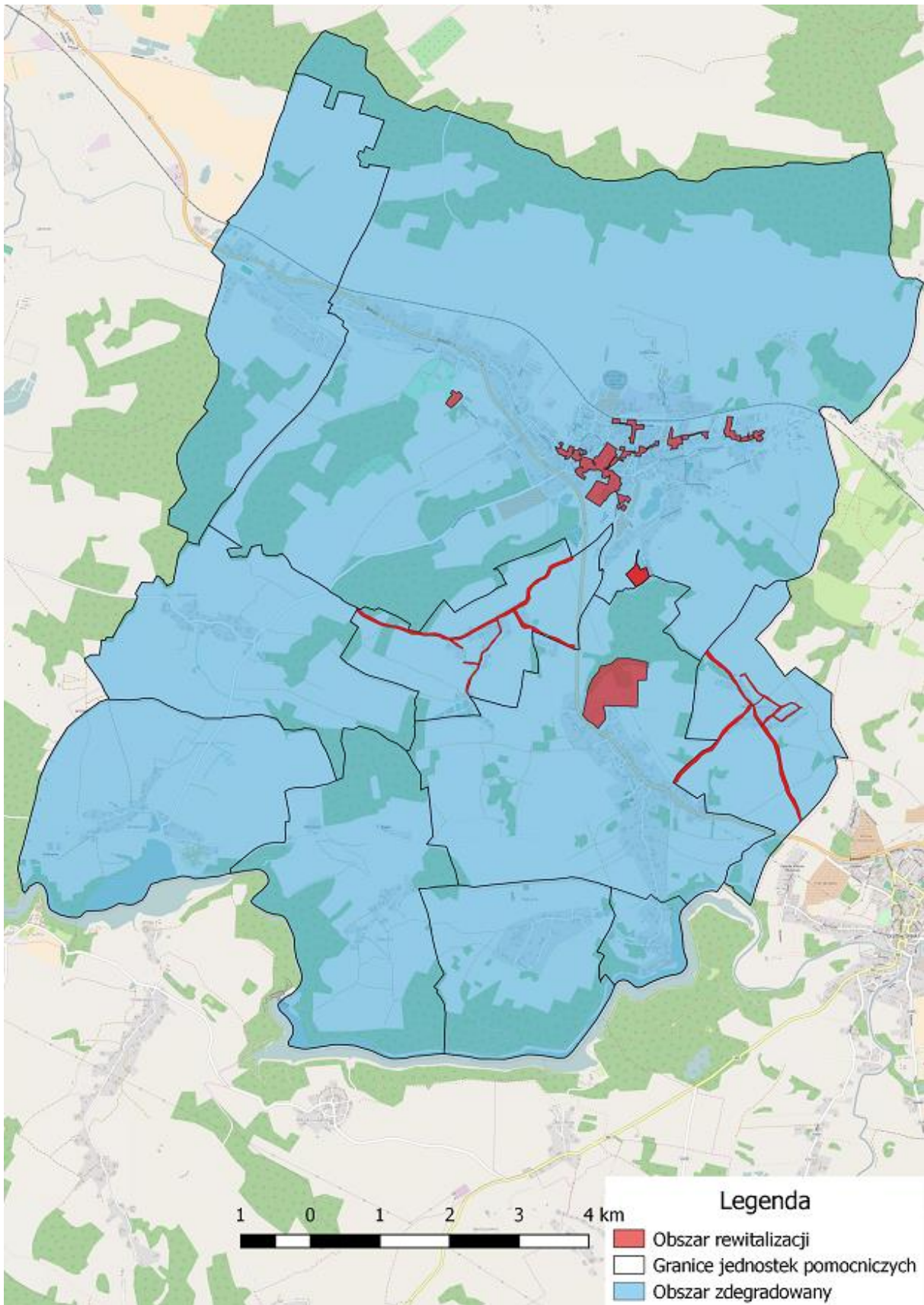

Rysunek 32: Obszary zdegradowane Gminy Olszyna
(źródło: opracowanie CDE Sp. z o.o. na podstawie przeprowadzonej diagnozy)

6. Wskazanie obszaru rewitalizacji

Synteza wyników uzyskanych z przeprowadzonej diagnozy oraz badań ilościowych i jakościowych obecnej sytuacji w Gminie Olszyna oraz odniesienie jej do warunków powiatowych, doprowadziły do wyodrębnienia obszaru rewitalizacji na terenie gminy, który cechuje się największą kumulacją negatywnych zjawisk i problemów, jak również znacznym potencjałem rozwojowym. Obok kryterium wysokiego stopnia degradacji przy wyborze obszarów rewitalizacji istotnym czynnikiem była identyfikacja możliwie szerokiego spektrum możliwości realizacji potencjalnych działań naprawczych, zarówno działań tak zwanych miękkich, jak i twardych, mogących także oddziaływać w jak najszerszym zasięgu, stwarzając realną możliwość kreowania pozytywnych zmian na obszarze zdegradowanym, a w konsekwencji pozytywnie wpływać na kondycję gminy.

Wyznaczono obszar rewitalizacji o łącznej powierzchni 1,9 km² (tj. blisko 4% powierzchni gminy), zamieszkałe przez 1 205 osób (tj. 18,7% populacji Gminy Olszyna). Składa się on z 4 podobszarów. Kolejna mapa prezentuje rozmieszczenie poszczególnych podobszarów rewitalizacji w układzie przestrzennym gminy oraz w odniesieniu do wyznaczonych obszarów zdegradowanych.

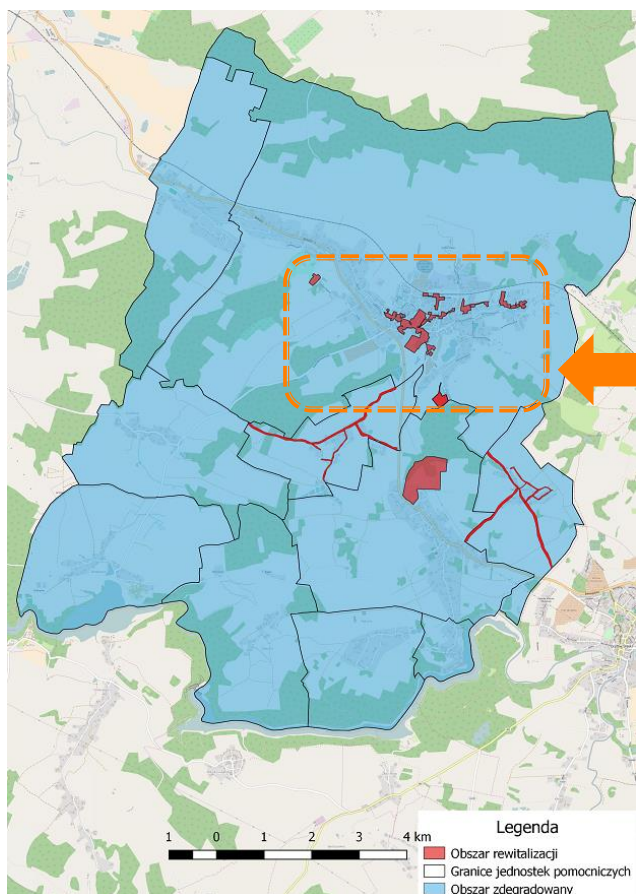

Rysunek 33: Obszar rewitalizacji Gminy Olszyna

(źródło: opracowanie CDE Sp. z o.o.)

6.1. PODOBSZAR 1 – Obszar miejski Gminy Olszyna

Obszar miejski Gminy Olszyna. Jego lokalizacja ściśle związana jest ze zidentyfikowanymi w części diagnostycznej problemami degradacji głównie w strefie społecznej. Wybór tego obszaru stanowi odpowiedź na potrzebę prowadzenia dalszych działań naprawczych oraz podtrzymywania dobrych tendencji rozwojowych.

LICZBA MIESZKAŃCÓW PODOBSZARU

932 osoby

POWIERZCHNIA PODOBSZARU

0,7 km²

Lokalizacja

Podobszar obejmuje główne ulice w miejskiej części Gminy Olszyna. Są to m.in. ul. 3 Maja, Legnicka, Wolności, 1 Maja, Kolejowa oraz Marchlewskiego. Przy tych ulicach zlokalizowana jest większość budynków użyteczności publicznej, tj. Urząd Miejski, Posterunek Policji, Gminny Ośrodek Zdrowia, Stadion Miejski. Oprócz tego na omawianym podobszarze znajduje się stare kino, pozostałości po amfiteatrze oraz niszczący budynek dworca PKP. Na omawianym terenie znajdują się także tereny Olszyńskich Fabryk Mebli – dużym zakładzie pracy, który ogłosił upadłość w 2008 roku.

Budynek Urzędu Miejskiego, ul. Wolności 6

Budynek Urzędu Miejskiego, ul. Wolności 6

*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie,
ul. Legnicka 21*

*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie,
ul. Legnicka 21*

Ochotnicza Straż Pożarna w Olszynie, ul. 3 Maja

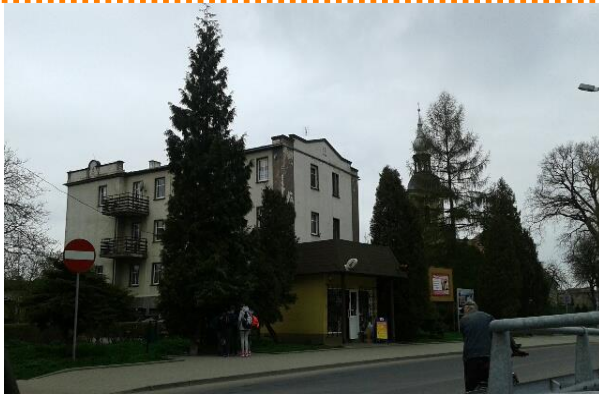
Teren po dawnym amfiteatrze, ul. 3 Maja

Budynek dworca PKP, ul. 1 Maja

Budynek dworca PKP, ul. 1 Maja

Budynek Olszyńskich Fabryki Mebli, ul. Wolności 20

Budynek Olszyńskich Fabryki Mebli, ul. Wolności 20

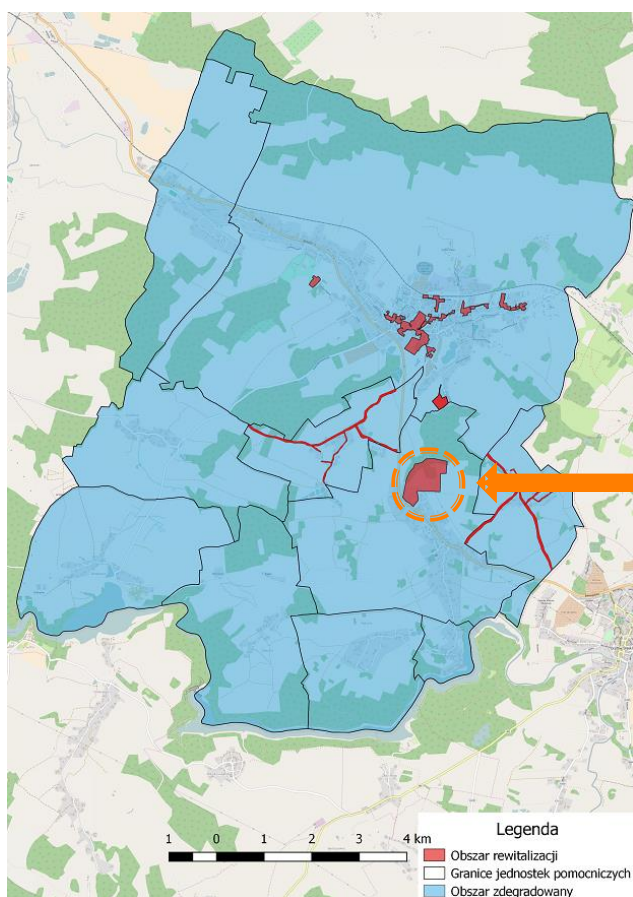
Wzdłuż wymienionych ulic rozciąga się zabudowa mieszkaniowa obejmująca zarówno budownictwo jedno- jak i wielorodzinne. W znacznej części są to budynki zabytkowe, w tym budynki budownictwa ludowego o konstrukcji szachulcowej lub mieszanej murowano-szachulcowej oraz budynki willowe i użyteczności publicznej z XIX i pocz. XX w. (kształtowane tradycją regionalną, tzw. „landhausu” – w charakterystyczny dla tej części Europy sposób - łącząc tradycje architektury regionalnej (sudeckiej), modernistycznej i historyzującej z potrzebami użytkowymi), jak i budownictwa przemysłowego - wpisane do rejestru zabytków oraz objęte spisem konserwatorskim. Duży stopień degradacji budynków zlokalizowanych na terenie Gminy Olszyna jest skutkiem powodzi, które nawiedziły Gminę w latach 2010-2013.

6.2. PODOBSZAR 2 – Biedrzychowice

Podobszar 2 rewitalizacji obejmuje Zespół Pałacowy w Biedrzychowicach, a konkretnie Stodołę w Zespole Pałacowym w Biedrzychowicach oraz Ruiny Wieży Wodeckiej w Biedrzychowicach. Jego lokalizacja ściśle związana jest ze zidentyfikowanymi w części diagnostycznej problemami, między innymi w strefie gospodarczej. W sołectwie Biedrzychowice odnotowano znaczny udział budynków zawierających azbest.

LICZBA MIESZKAŃCÓW PODOBSZARU
niezaludniony

POWIERZCHNIA PODOBSZARU
0,5 km²

Lokalizacja

Pałac w Biedrzychowicach powstał pod koniec XVI wieku jako barokowa trzykondygnacyjna budowla pokryta mansardowym dachem. Do głównego wejścia prowadzi most z suchą fosą. Budynek otoczony jest pięknym parkiem w stylu angielskim. Właścicielem godnym uwagi był baron Aleksander von Minutoli, wielki kolekcjoner dzieł sztuki, posiadający kolekcje szkieł weneckich, ceramiki egipskiej, etruskiej czy greckiej. Kolejnym właścicielem poprzez małżeństwo z córką Anną był Joachim von Pfeil, podróżnik i kartograf, odkrywca Niemieckiej Afryki Wschodniej. Obecnie w pałacu mieści się Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych o profilu ogólnym. Na terenie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych znajdują się:

- budynek pałacu,

- sala gimnastyczna,
- budynek gospodarczy,
- budynek administracyjny,
- budynek stodoły objęty niniejszym opracowaniem.

Budynek stodoły jest budynkiem wolnostojącym, parterowym, niepodpiwniczonym, ze strychem, o zwartej bryle, na rzucie prostokąta, zrealizowanym w technologii tradycyjnej.

Zespół Pałacowy obejmuje także zabytkowe ruiny Wieży Wodeckiej z 1869 roku. Obiekt wpisany do rejestru Narodowego Instytutu Dziedzictwa pod nr. A/1762 z 18.03.2010 roku.

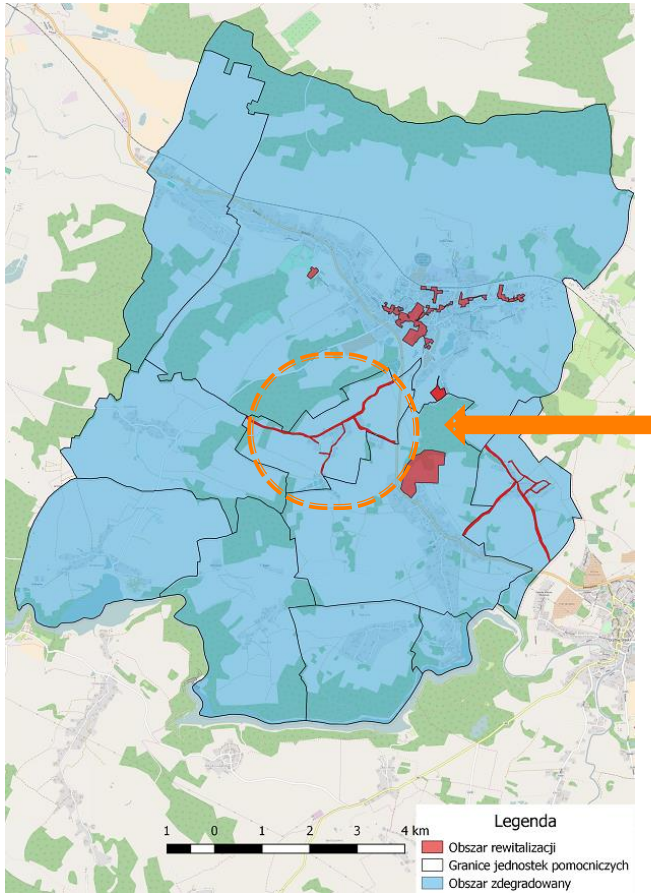

Źródło: http://dolny-slask.org.pl/533314,Biedrzychowice,Wieza_widokowa_ruina.html

6.3. PODOBSZAR 3 – Krzewie Małe

Podobszar ten został wybrany do rewitalizacji ze względu na szczególne nasilenie zjawisk kryzysowych w sferze technicznej. Głównym problemem tej wsi jest brak sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

W upalne dni mieszkańcom tego obszaru należy dowozić wodę pitną.

LICZBA MIESZKAŃCÓW PODOBSZARU

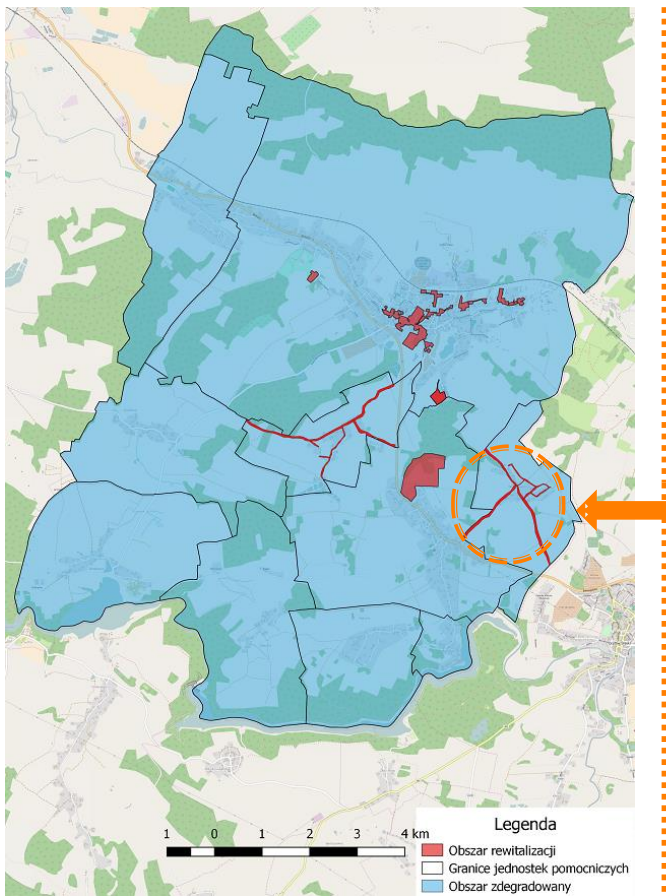
136 osób

POWIERZCHNIA PODOBSZARU

0,3 km²

6.4. PODOBSZAR 4 – Nowa Świdnica

Na terenie Nowej Świdnicy, podobnie jak w sołectwie Krzewie Małe największym problemem świadczącym o degradacji obszaru jest brak sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

LICZBA MIESZKAŃCÓW PODOBSZARU

137 osób

POWIERZCHNIA PODOBSZARU

0,4 km²

Spis rysunków

Rysunek 1: Lokalizacja Gminy Olszyna w układzie lokalnym.....	8
Rysunek 2: Zmiany demograficzne w gminach powiatu lubańskiego w latach 2010-2014	11
Rysunek 3: Przyznane świadczenia pomocy społecznej na terenie Gminy Olszyna w rozbiu na poszczególne ulice w roku 2014.....	13
Rysunek 4: Liczba przydzielonych świadczeń rodzinnych na 100 mieszkańców.....	13
Rysunek 5: Powody przyznania pomocy społecznej rodzinom w Gminie Olszyna w 2014 r.	14
Rysunek 6: Liczba mieszkań socjalnych na 1 000 mieszkańców.....	14
Rysunek 7: Liczba mieszkań socjalnych w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014	15
Rysunek 8: Liczba organizacji społecznych na terenie powiatu lubańskiego w roku 2014.....	15
Rysunek 9: Liczba organizacji społecznych przypadająca na 1 000 mieszkańców w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014	16
Rysunek 10: Frekwencja wyborcza [%] w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014 (źródło: GUS, 2016).....	16
Rysunek 11: Placówki kulturalne na 1 000 mieszkańców w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014	17
Rysunek 12: Wydatki na domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby na 1 mieszkańca w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014	18
Rysunek 13: Czytelnicy bibliotek na 1 000 mieszkańców w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014	18
Rysunek 14: Placówki oświatowe na 1 000 mieszkańców w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014	19
Rysunek 15: Liczba komputerów na 100 uczniów w szkołach powiatu lubańskiego w roku 2014.....	19
Rysunek 16: Kluby sportowe na 1 000 mieszkańców w gminach powiatu lubańskiego w roku 2014..	20
Rysunek 17: Podmioty gospodarcze w 2015 roku na terenie Gminy Olszyna	24
Rysunek 18: Liczba bezrobotnych przypadająca na 100 mieszkańców w sołectwach Gminy Olszyna w roku 2014	25
Rysunek 19: Liczba bezrobotnych w sołectwach Gminy Olszyna w roku 2014.....	25
Rysunek 20: Podział emitorów ze względu na rodzaj na terenie województwa dolnośląskiego.....	27
Rysunek 21: Obszar przekroczeń średniej rocznej wartości poziomego docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 w 2014 r. w województwie dolnośląskim	27
Rysunek 22: Obszar przekroczeń średniej rocznej wartości poziomego dopuszczalnego pyłu PM10 w 2014 r. w województwie dolnośląskim	28
Rysunek 23: Liczba zabytków wpisanych do rejestru gminnego na 100 km ²	29

Rysunek 24: Zabytki na terenie Gminy Olszyna wpisane do Gminnego Rejestru Zabytków stan na rok 2014.....	29
Rysunek 25: Liczba zdarzeń drogowych na km ²	33
Rysunek 26: Liczba obiektów z pokryciem wyrobami azbestowymi na 1 km ² powierzchni sołectwa w Gminie Olszyna w roku 2014.....	34
Rysunek 27: Liczba obiektów z pokryciem wyrobami azbestowymi.....	34
Rysunek 28: Długość sieci wodociągowej na 1 km ² na terenie Gminy Olszyna	35
Rysunek 29: Długość sieci kanalizacyjnej na 1 km ² na terenie Gminy Olszyna	35
Rysunek 30: Wskaźnik syntetyczny problemów społecznych w gminach powiatu lubańskiego	36
Rysunek 31: Wskaźnik syntetyczny problemów gospodarczo-środowiskowo-przestrzenno-technicznych Gminy Olszyna	37
Rysunek 32: Obszary zdegradowane Gminy Olszyna	39
Rysunek 33: Obszar rewitalizacji Gminy Olszyna	41

Spis tabel

Tabela 1: Wskaźniki cząstkowe diagnozy obszarów problemowych – stan na rok 2014.....	6
Tabela 2: Wartości wskaźników określających sytuację społeczną Gminy Olszyna w roku 2014 na tle gmin powiatu lubańskiego	10
Tabela 3: Zakres oraz wielkość pomocy społecznej udzielanej w gminach powiatu lubańskiego	12
Tabela 4: Charakterystyka podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Olszyna	23
Tabela 5: Czas pozostawania bez pracy ludności zamieszkującej teren Gminy Olszyna.....	26
Tabela 6: Zdarzenia drogowe na terenie Gminy Olszyna w roku 2014.....	33
Tabela 7: Obiekty z pokryciem azbestowym według stopnia pilności ich usunięcia w roku 2014 w sołectwach Gminy Olszyna.....	34
Tabela 8: Wskaźnik syntetyczny problemów społecznych w gminach powiatu lubańskiego	36
Tabela 9: Wskaźnik syntetyczny problemów gospodarczo-środowiskowo-przestrzenno-technicznych Gminy Olszyna.....	37